

1 9
9 9

thema

Voor
Essent is
1999 een
belangrijk
jaar geweest.
We hebben
85 jaar ervaring
doorgegeven aan
een nieuw merk.
Een nieuw merk
vraagt om een
nieuwe visie.

Het thema dat we kozen
voor ons jaarverslag
brengt die visie in beeld.
In de vorm van zien hoe
Essent vanuit een
dynamisch standpunt naar
de werkelijkheid kijkt.
Zowel vanuit het heden
als naar de toekomst.
Zo bouwt Essent (met
haar specifieke kennis,
diensten, producten en
verantwoordelijkheid aan
haar en uw toekomst).

Inhoudsopgave

Jaarverslag	1999	Jaarrekening
2 Kengetallen		30 Geconsolideerde jaarrekening
4 Personalia		49 Vennoetschappelijke jaarrekening
4 Raad van Commissarissen		
4 Raad van Bestuur		
4 Stafdirecteuren		
4 Medezeggenschap		
5 Verslag van de Raad van Commissarissen		52 Overige gegevens
8 Profiel van de onderneming		
9 Verslag van de Raad van Bestuur		
9 De omgeving		
10 De regelgeving		
14 De financiën		
20 De divisies		
23 De organisatie		
26 De toekomst		
27 Bedrijfs MilieuActiePlan		

Kengetallen

	1999	pro forma 1998	1999	pro forma 1998
	in miljoenen		in miljoenen	
omzet	NLG		EUR	EUR
netto-omzet	8.442	8.526	3.831	3.869
waarvan:				
elektriciteit	4.835	5.007	2.194	2.273
gas	2.295	2.594	1.042	1.177
warmte	137	122	62	55
overig	17	16	8	7
kabelcom	384	345	174	157
milieu	774	442	351	200

financiën	1999	pro forma 1998	1999	pro forma 1998
	NLG		EUR	EUR
brutomarge	3.175	2.729	1.441	1.239
personeelslasten	1.064	979	483	444
bedrijfsresultaat	932	660	423	300
netto resultaat gewone bedrijfsuitoefening	599	440	272	200
netto resultaat	1.579	567	716	257
cash flow (exclusief buitengewoon resultaat)	1.672	1.428	759	648
eigen vermogen	4.752	3.663	2.156	1.662
balanstotaal	16.905	14.052	7.671	6.376

essent
1999

informatie per aandeel	1999	pro forma 1998	1999	pro forma 1998
	NLG	NLG	EUR	EUR
winst per aandeel				
uit gewone bedrijfsuitoefening	4,00	2,94	1,82	1,33
inclusief buitengewoon resultaat	10,54	3,79	4,79	1,72
dividend per aandeel	1,00	0,53	0,45	0,24

financiële ratio's*	1999	pro forma 1998
rentabiliteit gemiddeld totaal vermogen		
uit gewone bedrijfsuitoefening	8,2%	8,1%
inclusief buitengewoon resultaat	15,0%	9,2%
rentabiliteit gemiddeld eigen vermogen		
uit gewone bedrijfsuitoefening	14,2%	14,1%
inclusief buitengewoon resultaat	37,5%	18,2%
solvabiliteit	34,5%	27,9%
interest coverage rate	2,1 x	1,7 x
gearing	50,5%	63,6%

*De berekeningswijze is toegelicht op bladzijde 57.

		1999	pro forma 1998
personeel			
aantal medewerkers per ultimo jaar	aantal	10.273	10.051
	fte	9.852	9.639
waarvan:			
segment energie	fte	8.092	8.498
segment kabelcom	fte	827	638
segment milieu	fte	933	503
elektriciteit			
afzet	GWh	35.510	36.086
aantal klanten	x 1.000	2.320	2.282
decentrale productie	GWh	2.649	2.487
gas			
afzet	mln m ³	6.243	6.202
aantal klanten	x 1.000	1.681	1.655
warmte			
afzet	GJ x 1.000	12.805	10.844
aantal klanten	x 1.000	44	44
kabelcom			
abonnees audio/ videodiensten	x 1.000	1.481	1.434
milieu			
afvalverwerking	x 1.000 ton	2.900	2.607

essent
1999

Doordat Essent NV is opgericht met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 1999 zijn geen vergelijkende cijfers beschikbaar. Ter bevordering van het inzicht in de ontwikkeling van de Groep zijn pro forma geconsolideerde cijfers over 1998 opgenomen, gebaseerd op dezelfde grondslagen als toegepast bij de opstelling van de jaarrekening over 1999.

Personalia

■ Raad van Commissarissen

dr. J.V.H. Pennings, voorzitter
mr. J.A.M. Hendrikx, vice-voorzitter
ir. D.D.P. Bosscher
J.H.M. Bronckers
mr. F.J.M. Houben
ir. K. Hubée
W.H. Huijbregts-Schiedon
Sj. Kremer
drs. R. Lanning
drs. A.G. van Leersum
drs. C.J.J.S. Majoor
prof. dr. P.W. Moerland
drs. A.B. Sakkers

■ Raad van Bestuur

ir. W.K. Wiechers, voorzitter
drs. ing. C. Witvliet, vice-voorzitter
ir. G.J.M. Prieckaerts
drs. J.P. Nieweg

mw. mr. M.G. Edens, secretaris

■ Stafdirecteuren

FW.M. van Hunsel, P&O
drs. W.A. Keus RA, Finance
J. de Vries RA, Strategie

■ Medezeggenschap

J. de Jong, voorzitter
W. Camfferman, vice-voorzitter
J. Schuiling, secretaris
J. Willems, 2e secretaris
J. Kiers
J. Raven
W. Dekker
J. Habets
J. Hoogeveen
L. van de Burgt
Th. Profijt
J. Wermer

mw. mr. D. Dümmer, ambtelijk secretaris
A. van der Heijden, ambtelijk secretaris

Verslag van de Raad van Commissarissen

■ Aanbieding

De Raad van Commissarissen biedt hierbij de jaarstukken 1999 van Essent NV aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders aan. Hierin zijn opgenomen het verslag van de Raad van Bestuur over 1999 en de geconsolideerde en vennootschappelijke jaarrekeningen over 1999.

De jaarrekening is door de Raad van Commissarissen vastgesteld en wordt conform art. 34 lid 5 van de statuten ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De jaarrekening wordt ook ter bespreking voorgelegd aan de Centrale Ondernemingsraad.

■ Benoeming

De Raad van Commissarissen is in functie sinds 3 december 1999, de datum waarop de fusie tussen PNEM/MEGA Groep NV en NV EDON Groep werd geformaliseerd. De dertien leden hebben allen deel uitgemaakt van de Raden van Commissarissen van de fusiepartners. Acht leden, onder wie de voorzitter, zijn afkomstig uit de Raad van Commissarissen van PNEM/MEGA; vijf leden, onder wie de vice-voorzitter, zijn afkomstig uit de Raad van Commissarissen van EDON.

■ Corporate Governance

Ondanks zijn korte historie heeft de Raad van Commissarissen zich al wel gebogen over de aanbevelingen van de Commissie Corporate Governance voor goed bestuur, adequaat toezicht en het afleggen van verantwoording. De Raad van Commissarissen heeft inmiddels een profielschets vastgesteld, alsmede een eigen reglement, waarin taakverdeling en werkwijze van de Raad zijn vastgelegd. Bovendien heeft de Raad van Commissarissen een tweetal commissies ingesteld, te weten een auditcommissie en een remuneratie- en selectiecommissie.

■ Resultaat

Er is over 1999 een winst gerealiseerd van NLG 1.578,5 miljoen (EUR 716,5 miljoen). Wij stellen u voor over 1999 een dividend uit te keren van NLG 149,9 miljoen (EUR 68,0 miljoen). Dit komt overeen met 25 procent van de nettowinst uit gewone bedrijfsuitoefening.

■ Toekomst

De Raad van Commissarissen spreekt zijn dank en waardering uit voor de inzet van de Raad van Bestuur, het management en de medewerkers bij de totstandkoming van de fusie tussen PNEM/MEGA en EDON en bij de eerste stappen op weg naar integratie van beide bedrijven. De Raad van Commissarissen complimenteert de Raad van Bestuur voorts met de wijze van bedrijfsvoering in het afgelopen jaar. De Raad beseft dat de nieuwe onderneming zich in haar korte bestaan al voor een nieuwe uitdaging gesteld ziet: het positioneren van Essent als marktgericht bedrijf dat kwaliteitsproducten en -diensten levert op het gebied van energie, milieu en kabelcom.

De Raad van Commissarissen heeft er alle vertrouwen in dat Essent zich zal ontwikkelen tot een slagvaardige multi utility die actief is in Nederland en in het omringende buitenland.

Arnhem, 13 april 2000

Namens de Raad van Commissarissen

dr. J.V.H. Pennings, voorzitter

Wie de regels kent
van het zakelijke verkeer
speelt het echte spel
tussen de regels door.

essent
1999

essent
1999

Profiel van de onderneming

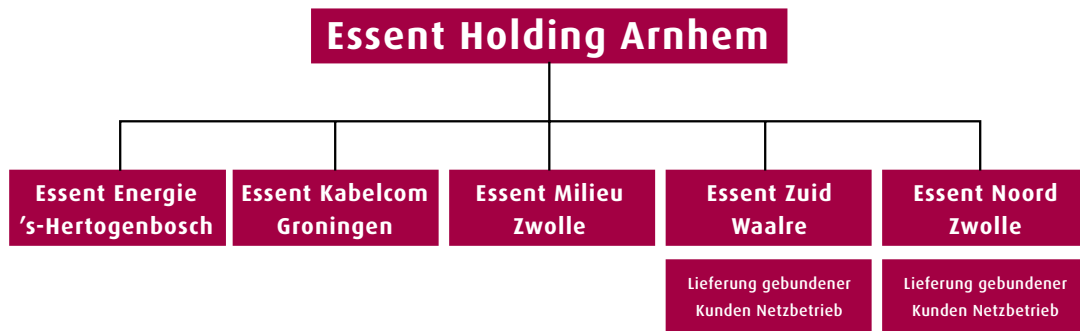
Essent is ontstaan uit de fusie van de Zuid-Nederlandse PNEM/MEGA Groep en de Noord-Nederlandse EDON Groep. Onder de merknaam Essent biedt de nieuwe onderneming een breed scala aan producten en diensten op het gebied van energie, kabelcommunicatie en milieu.

Essent is een multi utilitygroep die actief is op de markten voor energie, kabel- en telecomdiensten en milieu en afval. Multi utility: het aanbieden van een breed pakket van producten en diensten via de bestaande fysieke, virtuele en eventueel nieuwe netwerken, voor een marktconforme prijs.

De thuismarkt van Essent wordt gevormd door de provincies Groningen, Friesland, Drenthe,

Overijssel, een deel van Flevoland, Noord-Brabant en Limburg. In die gebieden levert de onderneming al sinds lange tijd kwalitatief hoogwaardige producten en diensten. Daarnaast profileert Essent zich steeds meer als aanbieder van totaaloplossingen voor de zakelijke en particuliere markt, zowel in Nederland als in het omringende buitenland. Het feit dat de klant voor een veelheid aan diensten kan profiteren van de infrastructuur en de expertise van Essent, op nationaal en internationaal niveau, biedt grote kansen voor zowel klant als bedrijf en betekent een verdere groei van de activiteiten van Essent.

■ De organisatie

essent
1999

■ Aandelenverhouding Essent NV

(in percentages)

provincies		74% (afgerond)
Groningen	6,0	
Drenthe	2,3	
Overijssel	18,7	
Flevoland	0,02	
Noord-Brabant	30,8	
Limburg	16,1	

gemeenten		26% (afgerond)
Nagenoeg alle gemeenten in bovengenoemde provincies, alsmede een aantal gemeenten in Friesland.		

Verslag van de Raad van Bestuur

De omgeving

■ Tot voor kort werd de productie en levering van elektriciteit en gas min of meer regionaal georganiseerd en verzorgd door een aantal vaste, van oudsher bekende aanbieders. Het einde van dit monopolie is nu echter in zicht. In Europees verband is de liberalisering van de energiemarkt ingezet. Zakelijke afnemers en consumenten krijgen de vrijheid om energie in te kopen bij de leverancier van hun keuze in binnen- of buitenland. Dit liberaliseringsproces zal gefaseerd verlopen met als doel afnemers van energie meer keuzevrijheid te geven en de prijzen omlaag te brengen. Deze keuzevrijheid brengt een grote verandering in de positie en de activiteiten van de energiebedrijven teweeg. Europa wordt dan ook overspoeld door een fusiegolf. Zo kreeg in Nederland eind 1999 de nieuwe aanbieder Essent gestalte door het samengaan van de PNEM/MEGA Groep en de EDON Groep.

Het speelveld van de sectoren energie, kabelcommunicatie en milieu lijkt haast onbegrensd geworden. De ondernemingen die in deze sectoren actief zijn, vertoonden de afgelopen jaren een enorme groei. Kozen sommige voor concentratie op een beperkt producten- en dienstenpakket, andere lieten zien dat de keuze voor een breed scala aan producten en diensten meerwaarde biedt. Gezien de toenemende liberalisering van de energiemarkt is het voor Essent van essentieel belang bestaande klanten te binden en nieuwe klanten te werven om niet te worden teruggedrongen tot uitsluitend netwerkexploitant. Derhalve is gekozen voor het aanbieden van een multi utilityconcept. Het concern is actief op de markten van energie, kabelcommunicatie en milieu. Door deze diversificatie kan worden voorzien in een gecombineerd producten- en dienstenpakket waarbinnen ook de mogelijkheden van e-commerce optimaal benut kunnen worden. Door efficiency en schaalvoordelen is dit model meer dan de som der delen. De verschillende producten en diensten worden via aparte divisies, maar onder één naam in de markt gezet. Essent is het merk: 'multi utility, mono identity'. Met de vorming van Essent werd de onderneming de grootste in haar branche in Nederland.

In bedrijfsvoering en cultuur, alsook in de eerder gemaakte strategische keuzes, vertoonden PNEM/MEGA en EDON sterke overeenkomsten; multi utility was reeds de leidraad in het beleid van beide ondernemingen. Zoals voorgeschreven door de Mededingingswet hebben PNEM/MEGA en EDON hun voornemen tot fusie gemeld aan de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa). Niet geheel onverwacht heeft de NMa niet zonder meer groen licht willen geven; de toezichthouder wilde op een aantal punten eerst nader onderzoek doen. Om die reden heeft de NMa besloten dat een vergunning vereist was, omdat daarin nadere voorwaarden voor de fusie konden worden gesteld. Uiteindelijk is de vergunning op 20 oktober verleend, op voorwaarde dat Essent onder meer haar positie in elektriciteitsproductie zou terugbrengen. Als uitvloeisel daarvan werd in november 1999 het belang van 50% in de elektriciteitsproductiemaatschappij EPON verkocht aan het Belgische bedrijf Electrabel. Essent behield wel haar tweederde aandeel (66,7%) in de NV Elektriciteits-Productiebedrijf Zuid-Nederland. Een ander mededingingsrechtelijk obstakel vormde de concentratie op de compostmarkt. Door de voorgenomen afstoting van een deel van de verwerkingscapaciteit werd dit bezwaar echter ondervangen. Al deze ontwikkelingen vertraagden de fysieke start van de onderneming met enkele maanden; pas op 3 december 1999 werd het fusieakkoord ondertekend.

De al gedeeltelijk ingezette liberalisering van de energiemarkt werkte op zichzelf als aanjager in het proces van vrijwording. Er ontstond een discussie, zowel bij de rijksoverheid als in de sector, over de wenselijkheid van een snellere liberalisering dan de wet voorschrijft. Essent huldigt het standpunt dat een versnelde liberalisering een uitdaging vormt die de jonge onderneming met vertrouwen tegemoet ziet.

De Dienst Toezicht elektriciteit (DTe), die bij de Elektriciteitswet in het leven is geroepen, startte zijn controlerende en sturende taak ten aanzien van de tarieven. Hij nam zijn taak met voortvarende gestrengheid ter hand. Ten aanzien van de kosten verschilden de DTe en Essent van mening

over de netwerk- en de leveringscomponent. Binnen de gegeven ruimte werd en wordt gezocht naar een nieuw evenwicht in de tariefstructuur.

De in 1999 gestarte handel in elektriciteit aan de Amsterdamse Power Exchange kenmerkte zich door een wisselvallig beeld in de in- en verkoopprijzen. Op dit moment is er sprake van een adem-pauze, waarin de elektriciteitshandel een constantere prijs vertoont.

De zogenoemde 'bakstenenproblematiek', dat wil zeggen de toerekening van de kosten van inmiddels niet-rendabele energiecontracten en -projecten, is in 1999 nog niet opgelost. Er werd een overeenkomst gesloten tussen de minister van Economische Zaken en de productiesector. Partijen konden het echter niet eens worden over de uitwerking van die overeenkomst. Vervolgens heeft de Commissie Herkströter op verzoek van de minister van Economische Zaken advies uitgebracht. De minister beraadt zich nog op een wettelijke vertaling van dit advies.

Kort voor de publicatie van het advies hebben de vier productiebedrijven gezamenlijk een alternatief voorstel bij de minister ingediend waarop de minister nog niet heeft gereageerd.

De regelgeving

■ De liberalisering van de energiesector wordt ernstig gehandicapt door de onzekerheden in de regelgeving. De energiebedrijven worstelen al langer met deze problematiek, maar eind 1999 werd dit ook duidelijk in bredere kring.

Omdat pas zo laat in het jaar helderheid over de voorwaarden voor de toekenning van de importcapaciteit werd verschaft, verwerd de toch al lastige contractering van inkoop uit de Sep-pool tot een loterij. Partijen moesten zonder zicht te hebben op de beschikbare import van elektriciteit uit het buitenland, hun inkoop per 1 november bij Sep regelen. Enkele belangrijke spelers namen daarbij grote risico's die achteraf verkeerd uitpaken. Hierdoor ontstond grote spanning in de markt. Na de contractering per 1 november en de toewijzing van de importcapaciteit per 24 november 1999, was duidelijk dat er in totaal bij de leveranciers te weinig capaciteit beschikbaar was voor de verplichtingen die ze in de

markt waren aangegaan. Wat de leveranciers tekort kwamen, was meer dan zij op de beurshandels konden inkopen, ook al had de APX door de DTe meer importcapaciteit toegewezen gekregen (900 MW) dan het jaar daarvoor voor de beurshandel beschikbaar was (250 MW). Als de vraag het beschikbare aanbod overstijgt, kunnen prijsstijgingen niet uitblijven.

Reeds op 3 januari 2000 stegen de koersen op de APX tot ongekende hoogte. Ook in de dagen daarna werden regelmatig op de beurs de prijzen betaald die dicht bij de prijs voor 'noodstroomleveringen' uit de Sep-pool liggen, namelijk EUR 571,76/MWh. De spanning die dit veroorzaakte, leidde tot een kort geding waarin een aantal bedrijven die verkeerde inschattingen hadden gemaakt over de toewijzing van importcapaciteit, het recht claimden alsnog bij te kunnen contracteren bij de Sep-pool. Hoewel ook door Essent betwist werd of deze bedrijven dit konden opeisen, werd na ampele overweging besloten op vrijwillige basis hiertoe te besluiten, maar wel onder de voorwaarde dat:

- de prijs voor deze bij-contractering op een hoger niveau zou liggen dan die van de normale leveringen;
- ook niet-protocolpartijen van deze mogelijkheid gebruik zouden moeten kunnen maken.

Op 28 januari 2000 werd hierover overeenstemming bereikt. Begin 2000 werd 485 MW bijgecontracteerd en verdween de ergste spanning uit de markt. Dit getal was echter duidelijk lager dan redelijkerwijs mocht worden verwacht.

Als gevolg daarvan bleven de beursprijzen relatief hoog en moeten er in het najaar, wanneer er meer vraag is in de markt, wederom hoge beurskoersen verwacht worden. Door sommigen die hier belang bij hebben, wordt dit geweten aan het gebrekkig functioneren van de APX. Het tegendeel is eerder waar. De APX is een perfecte graadmeter gebleken van de onderliggende markt. Het is de spanning in deze markt, die wordt veroorzaakt door het innemen van risicovolle posities in een zeer onzekere markt, die tot hoge prijzen leidt en niet het gebrekkig functioneren van de APX.

De onzekerheden in de elektriciteitsmarkt door onduidelijke regelgeving lijken overigens alleen maar toe te nemen. Het is duidelijk dat het nu

gehanteerde systeem voor de toewijzing van importcapaciteit zo slecht heeft gewerkt, dat een nieuw systeem noodzakelijk is. Indien dit pas laat in het jaar beschikbaar komt, zullen spelers in de markt wederom hun portefeuille moeten samenvoegen zonder zicht te hebben op de mogelijkheden voor elektriciteitsimport of -export. Was het vorig jaar eigenlijk noodzakelijk dat hierover voor 1 november duidelijkheid was, dit jaar zullen alle betrokkenen op een veel eerder tijdstip posities moeten gaan innemen. Feitelijk zou uiterlijk 1 juli duidelijk moeten zijn welke spelregels volgend jaar voor de import gelden.

Nog belangrijker is echter, dat er snel duidelijkheid komt over de marktpositie van de productiebedrijven. Hoewel iedereen in de markt ervan uitgaat dat 1 januari 2001 de overeenkomst tussen de grootschalige elektriciteitsproducenten beëindigd wordt, vanzelfsprekend is dit allerm minst. Het afgelopen van de wettelijke verplichting voor het hebben van een dergelijke overeenkomst en daarmee de bescherming van deze overeenkomst voor de NMa, is gekoppeld aan het treffen van een definitieve regeling voor de zogenaamde 'bakstenen'. Betwijfeld moet worden of een dergelijke regeling eind dit jaar rond is. In ieder geval zal het tot laat in het jaar duren voordat dit duidelijk is. Als pas dan partijen in de markt hun inkooppositie kunnen regelen en de productiebedrijven pas dan hun verkoop, ontstaat er een chaotische situatie die veel ernstiger is dan de gespannen marktverhoudingen in het begin van dit jaar. Natuurlijk kunnen marktpartijen in beperkte mate op de ontwikkelingen vooruit lopen, maar het is volstrekt onredelijk om van deze partijen te verlangen om transacties te plegen voor een totaal van NLG 8 miljard zonder duidelijkheid te hebben over de randvoorwaarden voor deze transacties. De daaruit voortvloeiende risico's zijn onacceptabel. Voorts is het ondenkbaar dat er per 1 januari nog steeds sprake is van een samenwerking van de producenten binnen de Overeenkomst van Samenwerking (OVS), zonder regelingen over de leveringen van elektriciteit uit deze samenwerking. Het zogenaamde 'protocol' waarin tot nu toe deze regelingen zijn vastgelegd, eindigt in ieder geval per 1 januari aanstaande. Het is twijfelachtig of in een concurrerende markt een vergelijkbare regeling nog getroffen kan of mag

worden. Evenzeer is duidelijk dat een open productiemarkt, met een OVS die nog van kracht is, de samenwerkende producenten in een machtspositie plaatst die de NMa naar verwachting niet kan accepteren.

Onzekerheden in de regelgeving hebben tot dusver een te grote invloed op de marktverhouding in de elektriciteitsmarkt. De overheid zou een ordelijke overgang van een gesloten naar een open markt moeten ondersteunen door een tijdige regelgeving. Tot dusver lijkt het tegendeel het geval te zijn. Zeker voor de marktverhouding in 2001 is dit niet acceptabel. Er zou medio 2000 duidelijkheid moeten zijn over de spelregels in de markt. Met name is duidelijkheid over de positie van de grootschalige elektriciteitsproducenten essentieel voor alle marktpartijen. Deze duidelijkheid kan alleen worden verkregen indien de koppeling tussen het beëindigen van de OVS en het vinden van een oplossing voor de 'bakstenen' wordt losgelaten. Zelfs als dit wordt gedaan, is druk op de DTe noodzakelijk om niet aan het einde maar medio dit jaar de spelregels voor de import bekend te maken.

Zonder deze duidelijkheid lopen spelers in de markt en ook Essent onacceptabele risico's. Een geliberaliseerde markt heeft vele onbekende factoren. De beheersing hiervan bepaalt het succes of falen van marktpartijen. Beheersing van de risico's is dan ook een eerste vereiste. Beheersing van de risico's die voortvloeien uit onzekerheden in de regelgeving is een vrijwel onmogelijke opgave, die niet van marktpartijen verlangd zou moeten worden. Een overheid die liberalisering serieus neemt zou deze onzekerheden in de elektriciteitsmarkt zo snel mogelijk moeten wegnemen.

In plaats van het scheppen van meer duidelijkheid voor marktpartijen scheidt de rijksoverheid meer onzekerheid, gezien de recente discussie over de gaswet. In de voorbereiding van deze wetgeving leken alle partijen die bij deze wetgeving betrokken waren het eens te zijn over de uitgangspunten. Het was dan ook een volgestrekte verrassing dat in het debat over deze wet er ineens een politieke discussie ontstond over de wenselijkheid van privatisering. Aanleiding voor deze discussie was een amendement dat distributiebedrijven verplichtte om een juridische scheiding aan

Als de straten veilig zijn
en de wereld dynamisch,
dan blijven we in beweging
naar de plek waar warmte huist.

essent
1999

te brengen tussen het netwerkbedrijf en de overige activiteiten in de gassector en een tweede amendement dat privatisering van het netwerkbedrijf verbodt. Het meest verbazende was dat deze verplichtingen niet voor Gasunie zouden gelden.

Beide amendementen leidden tot heftige reacties uit de kring van de distributiebedrijven, hetgeen uiteindelijk tot gevolg had dat de verplichte splitting van deze bedrijven wel werd aangenomen, maar dat de blokkade voor privatisering werd vervangen door een goedkeuringsbeleid van de minister dat vergelijkbaar is met dat in de elektriciteitssector. Hierdoor wordt in feite voor bedrijven als Essent een nieuwe onzekerheid gecreëerd: welke criteria zullen gelden bij dit goedkeuringsbeleid. Op zich was deze uitkomst van het debat voor Essent bevredigend, maar het blijft onbegrijpelijk waarom haar concurrent in deze markt, Gasunie, niet verplicht wordt haar netwerkactiviteiten af te scheiden en voorts al voor 50% in private handen is. De vraag of het redelijk is dat de rijksoverheid die direct en indirect de resterende 50% van Gasunie bezit 'haar gasbedrijf' op deze wijze bevoordeelt zal door Essent internationaal worden getoetst.

Ook in de afvalverwerking is de onduidelijkheid in het overheidsbeleid een hinderpaal voor een gezonde ontwikkeling van deze branche. De afvalsector bevindt zich in een overgangsfase van een gesloten naar een open markt zonder helderheid over spelregels en fasering in de tijd. Met name de vraag of regio- en landsgrenzen nu open of gesloten zijn en/of blijven schept grote onzekerheid. Essent gaat ervan uit dat regiogrenzen hun betekenis verliezen en dat ook betekenis van de landsgrenzen sterk onder druk zal komen. Op dit moment worden kansen gemist om afvalverwerking en recycling over de landsgrenzen heen te optimaliseren door de beperking om afval over de grenzen heen te transporteren. Dit is zakelijk nadelig voor Essent, maar draagt ook niet bij aan een optimaal milieubeleid. Het zou wenselijk zijn om zo snel mogelijk duidelijkheid te scheppen over de vraag wanneer er regelgeving ontstaat die recht doet aan het feit dat ook de afvalmarkt een internationale markt is geworden. Wanneer overheden het wenselijk vinden om deze internationale markt beperkingen op te leggen dan moeten

deze beperkingen voor langere tijd duidelijk en handhaafbaar zijn. Op dit moment bestaat de indruk dat ieder moment de bestaande beperkingen kunnen wegvallen en er dus onverwacht geheel nieuwe marktomstandigheden kunnen ontstaan. Dit verlamt investeringsbeleid en leidt tot opportunisme van alle marktpartijen.

De financiën

■ Resultaat

De in december 1999 geformaliseerde aandelenfusie tussen de PNEM/MEGA Groep en de EDON Groep is tot stand gekomen met terugwerkende kracht tot 1 januari 1999. Dit maakt dat 1999 het eerste jaar is waarover de nieuwe onderneming Essent resultaten rapporteert. Deze resultaten worden vergeleken met een pro forma consolidatie van de in 1998 door de EDON Groep en de PNEM/MEGA Groep behaalde resultaten. Daarbij zijn de waarderingsgrondslagen van beide ondernemingen zoveel mogelijk op gelijke noemer gebracht.

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen bedroeg NLG 599 miljoen, een toename ten opzichte van 1998 met 36%. Daarnaast werd het resultaat over 1999 in belangrijke mate beïnvloed door een aantal buitengewone posten, die per saldo NLG 979 miljoen aan het resultaat bijdroegen. Het nettoresultaat kwam daarmee afgerond uit op NLG 1.579 miljoen.

De netto-omzet van Essent – dat zijn de bedrijfsopbrengsten na aftrek van namens de overheid geïncasseerde heffingen – bleef met ruim NLG 8,4 miljard op vrijwel hetzelfde niveau als in 1998. In 1999 werd een gemiddelde volumegroei van 3% gerealiseerd.

Het bedrijfsresultaat van de groep kwam uit op NLG 932 miljoen (1998: NLG 660 miljoen) en was de resultante van een toename van de bruto-marge en de overige bedrijfsopbrengsten met NLG 605 miljoen en een stijging van de bedrijfslasten met NLG 333 miljoen. Het bedrijfsresultaat was 41% hoger dan het (pro forma) bedrijfsresultaat in 1998, onder andere als gevolg van het in de consolidatie opnemen van de VAM Groep.

Het negatieve saldo van de financiële baten en lasten kwam uit op NLG 334 miljoen, een stijging van 16% ten opzichte van 1998 (NLG 288 miljoen). Een belangrijke oorzaak van deze stijging ligt eveneens in het in de consolidatie opnemen van de VAM Groep (NLG 63 miljoen). Wordt van dit effect geabstraheerd dan komt het saldo van financiële baten en lasten uit op NLG 271 miljoen, hetgeen een verbetering van NLG 17 miljoen in vergelijking met 1998 betekende. Deze gunstige ontwikkeling werd mede veroorzaakt door de afwikkeling van een door EPZ gesloten rente-swapcontract inzake kasstromen die samenhangen met de bouw van de Swentibold-centrale.

De resultaten uit niet-geconsolideerde deelnemingen zijn NLG 58 miljoen lager dan in 1998.

In dat jaar waren de resultaten positief beïnvloed door een bijzondere dividenduitkering van NLG 30 miljoen, ontvangen door MEGA Limburg in verband met de door een houdstermaatschappij uitgekeerde boekwinst op de verkoop van haar belang in Libertel.

Daarnaast was het in 1998 behaalde resultaat uit deelneming in EPON aanzienlijk hoger dan in 1999.

■ Bijzondere posten

De resultaten van Essent in 1999 zijn beïnvloed door een aantal bijzondere posten. In de eerste plaats betreft dit de boekwinst op de verkoop van het door de EDON Groep gehouden 50%-belang in NV EPON aan Electrabel en ING. Deze boekwinst bedroeg NLG 1.739 miljoen.

Daarnaast is ten laste van het resultaat een voorziening gecreëerd ter dekking van reeds bestaande en nog te verwachten verplichtingen, die voortvloeien uit de noodzaak tot verdere herstructurering van de energiesector van de Groep. Deze noodzaak is enerzijds het gevolg van de voortschrijdende, stapsgewijze liberalisering van de elektriciteits- en gasmarkten. Deze zal leiden tot een intensivering van de concurrentie in de markten, waarin de tot de Groep behorende energie-maatschappijen actief zijn. Anderzijds vloeit deze noodzaak voort uit noodzakelijke kostenreducties bij de distributiebedrijven als gevolg van te verwachten tariefaanpassingen. Tevens zal de voor-

ziening worden gebruikt om, indien noodzakelijk, de waardering van specifieke activa aan te passen. De onttrekkingen aan deze voorzieningen zullen naar verwachting voornamelijk plaatsvinden in de jaren 2000 tot en met 2004.

Ten slotte zijn onder de buitengewone resultaten de opbrengsten opgenomen welke zijn verkregen uit het afsluiten van cross-border-lease-overeenkomsten met betrekking tot een aantal gasnetwerken.

■ Energie

De netto-omzet van het segment Energie bedroeg in 1999 NLG 7.284 miljoen en was daarmee 6% lager dan de (pro forma) geconsolideerde netto-omzet die in 1998 door de PNEM/MEGA Groep en de EDON Groep in deze sector werd gerealiseerd. De omzetsdaling trad zowel op bij het product elektriciteit als bij gas. Naast de lagere elektriciteitsafzet was dit met name het gevolg van het gemiddeld lagere prijsniveau voor beide producten. Dit lagere prijsniveau werd vooral veroorzaakt door de ontwikkelingen op de internationale brandstofmarkten.

De totale elektriciteitsafzet van de tot de Essent Groep behorende ondernemingen kwam uit op 35.510 GWh (-1,6%). Dit totaal bevat tevens de door EPZ met derden gerealiseerde afzet. Door een gewijzigd inkooppatroon bij deze afnemers bleef de afzet van EPZ achter bij 1998. De gasafzet steeg weliswaar van 6.202 kubieke meters in 1998 naar 6.243 kubieke meters, maar bleef daarmee opnieuw achter ten opzichte van de verwachte afzet, die is gebaseerd op historische gemiddelden van de temperatuur. Ook in 1999 lag de gemiddelde temperatuur in het voorzieningsgebied duidelijk boven deze historische gemiddelden, hetgeen een negatief effect had op de daarvoor gevoelige afzet aan kleinverbruikers.

De gevolgen voor de brutomarge bleven echter relatief beperkt, mede dankzij nieuwe inkoopcontracten die in de loop van 1998 door zowel de EDON Groep als de PNEM/MEGA Groep met hun gasleverancier zijn afgesloten. De afzet van geïmporteerd Brits gas aan industriële afnemers, voornamelijk in Zuidwest Nederland, ontwikkelde zich voorspoedig.

Het bedrijfsresultaat van het segment Energie bedroeg in 1999 NLG 762 miljoen, een stijging van 45% ten opzichte van het (pro forma) bedrijfsresultaat in 1998. Het bedrijfsresultaat als percentage van de omzet bedroeg 10%.

■ Kabelcom

De netto-omzet in het segment Kabelcom bedroeg NLG 384 miljoen, een stijging van 11% in vergelijking met 1998. De gestegen opbrengsten zijn enerzijds het gevolg van een toename in het aantal abonnees, vooral vanwege acquisities, en anderzijds het resultaat van een stijging in de gemiddelde opbrengsten per abonnee. De tot de Groep behorende Kabelcom-bedrijven hebben in de loop van 1999, conform de planning, diverse nieuwe producten en diensten aan hun klanten aangeboden, die met name in de komende jaren zullen leiden tot een verdere stijging in de opbrengsten per abonnee.

Het bedrijfsresultaat van het segment Kabelcom bedroeg in 1999 NLG 31 miljoen (1998: NLG 47 miljoen), volgens prognose. De daling in dit resultaat is het gevolg van de onvermijdelijke aanloopverliezen bij @Home Benelux, waarin Essent een meerderheidsbelang van 70% houdt. De door @Home Benelux in een aantal steden in het voorzieningsgebied aangeboden breedbandige internetdiensten zijn in de markt enthousiast ontvangen.

■ Milieu

De netto-omzet in het segment Milieu is gestegen van NLG 442 miljoen in 1998 tot NLG 774 miljoen in 1999. Het grootste deel van deze toename (NLG 302 miljoen) is het gevolg van de acquisitie in februari 1999 – met terugwerkende kracht tot 1 januari 1999 – van de

NV VAM. Daarnaast werden de bestaande activiteiten bij PMG Milieu Services en Hanze Milieu verder uitgebouwd.

Het bedrijfsresultaat van de milieubedrijven bedroeg in 1999 NLG 139 miljoen, waarvan NLG 64 miljoen afkomstig is van de tot de VAM Groep behorende bedrijven. In 1998 bedroeg het (pro forma) bedrijfsresultaat van de milieubedrijven NLG 87 miljoen. Het bedrijfsresultaat van de milieugroep werd in 1999 negatief beïnvloed door het vormen van een voorziening van circa NLG 8 miljoen in verband met de voorgenomen herstructurering van een tweetal deelnemingen van Hanze Milieu.

■ Kasstroom

De investeringen in materiële vaste activa vergden een bedrag van NLG 976 miljoen. In het boekjaar werden enkele belangrijke projecten afgerond, waaronder de door EPZ op het DSM-industrieterrein in Geleen gebouwde Swentibold-centrale en de door Energy Systems (Zuid) in bedrijf genomen bio-energiecentrale in Cuijk. De investeringen in de elektriciteits- en gasdistributienetwerken in het voorzieningsgebied bedroegen NLG 457 miljoen. CasTel en Palet Kabelcom investeerden in de verdere verglazing van hun kabelnetwerken. Ook werd in 1999 een aanvang gemaakt met de bouw van een installatie voor de productie van 'energiepellets' uit afval door PMG Milieu Services.

Behalve in materiële vaste activa werd geïnvesteerd in de verwerving van nieuwe deelnemingen. De belangrijkste acquisitie betrof de overname van de VAM Groep in Wijster. In het begin van het jaar verwierf EDON het 50%-belang in Frigem dat nog niet in haar bezit was. Daarnaast werden diverse gemeentelijke kabelnetten overgenomen, alsmede een aantal milieu-activiteiten, zowel in de recycling als in de eindverwerking. Ten slotte werd de kasstroom in belangrijke mate positief beïnvloed door de verkoop van het 50%-belang van NV EDON in NV EPON. Na aftrek van de in 'escrow' geplaatste gelden voor een eventuele bijdrage aan de oplossing van de Sep 'bakstenen'-problematiek ('stranded costs') resulteerde een kasopbrengst van NLG 2.063 miljoen.

■ Financiële ratio's

Rentabiliteit De rentabiliteit op het gemiddelde totaal geïnvesteerde vermogen (exclusief buitengewone baten) bedroeg in 1999 8,2% (1998: 8,1%). De rentabiliteit op het gemiddelde eigen vermogen, berekend op basis van het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, bedroeg 14,2% (1998: 14,1%).

Solvabiliteit De solvabiliteit van de Groep per ultimo 1999, uitgedrukt als de verhouding tussen het groepsvermogen en het balanstotaal, bedroeg 34,5%. De solvabiliteit werd per saldo negatief beïnvloed door besluiten genomen in het kader van de harmonisering van waarderingsgrondslagen en afschrijvingstermijnen van de EDON Groep en de PNEM/MEGA Groep (zie hiervoor tevens de algemene toelichting bij de jaarrekening).

Dit effect werd echter meer dan gecompenseerd door de uit het jaarresultaat ingehouden winst, waarbij met name de boekwinst op de verkoop van het belang in EPON een belangrijke rol speelde.

Vennootschapsbelasting Met ingang van 1 januari 1998 zijn de energie-activiteiten van de Groep vennootschapsbelastingplichtig geworden. De resultaten van de kabelcom- en milieu-activiteiten vielen reeds onder de vennootschapsbelastingplicht. De wetgever heeft echter gemeend gedurende een aantal overgangsjaren (tot en met 2001) het nultarief van toepassing te moeten laten zijn met betrekking tot de met de energie-activiteiten behaalde fiscale winsten. Vanaf 2002 zal de Groep het dan geldende volle tarief op de fiscale winst moeten toepassen.

Ook in 1999 is door de maatschappijen werkzaam in de energiesector veel aandacht besteed aan het opzetten van de fiscale openningsbalans. Daarbij is gebruikgemaakt van externe taxateurs, teneinde de waarde in het economisch verkeer van de activa zo nauwkeurig mogelijk vast te stellen. Verschillen tussen de fiscale boekwaarden en de in de jaarrekening opgenomen boekwaarden op basis van de historische aanschafprijzen leiden in principe tot latente vorderingen op c.q. verplichtingen aan de fiscus. Gezien de onzekerheid die er op dit moment nog bestaat ten aanzien van de

door de Belastingdienst te hanteren definitie van 'de waarde in het economisch verkeer', is er in de jaarrekening 1999 vanaf gezien om een dergelijke post met betrekking tot de energiesector op te nemen.

Dividendbeleid Bij het ontstaan van Essent zijn de bestaande dividendafspraken met de aandeelhouders van de PNEM/MEGA Groep en de EDON Groep overgenomen. Tevens is afgesproken dat er wordt gestreefd naar het uitkeren van een marktconform dividend, waarin het toenemende risico dat de aandeelhouders van de ondernemingen lopen als gevolg van de liberalisering van de energiemarkten, wordt gereflecteerd.

Het voornemen bestaat om over 1999 een bedrag van bijna NLG 150 miljoen aan de aandeelhouders uit te keren, hetgeen overeenkomt met een payout ratio van 25% van het nettoresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening. In 1998 keerde de PNEM/MEGA Groep NLG 57,4 miljoen aan haar aandeelhouders uit, terwijl de aandeelhouders van de EDON Groep NLG 21,7 miljoen ontvingen.

Vooruitzichten 2000 De voortschrijdende liberalisering van de energiemarkten zal in het jaar 2000 leiden tot een verdere druk op de prijzen en brutomarges die worden gerealiseerd op de verkoop aan die klanten, die reeds vrij zijn in de keuze van hun energieleverancier. Daarnaast geldt dat de tarieven inzake de verkoop aan beschermde klanten en de tarieven voor netwerktransportdiensten, voor zover betrekking hebbende op elektriciteit, door de Dienst Toezicht elektriciteit (DTe) zijn vastgesteld op een niveau dat lager ligt dan hetgeen door Essent noodzakelijk geacht wordt teneinde een behoorlijk – dat wil zeggen in overeenstemming met het risicoprofiel van deze activiteiten – rendement op het geïnvesteerd vermogen te behalen. Hoewel DTe en de Minister van Economische Zaken hebben toegezegd te zullen bekijken of er aanleiding is voor een eenmalige 'normrendementscorrectie' is de uitkomst van dit proces onzeker.

essent
1999

Alles dat de ruimte heeft
kan er niet omheen:
plicht om te delen,
recht op gebruiken.

essent
1999

Daar staat tegenover dat de energiemaatschappijen van Essent een aantal maatregelen ter vermindering van de kosten in gang gezet hebben, die er naar verwachting toe zullen leiden dat het bedrijfsresultaat in de energiesector minimaal op een niveau zal uitkomen dat vergelijkbaar is met dat in het jaar 1999.

Voor het segment Kabelcom wordt een forse toename van de omzet verwacht, zowel als gevolg van de in februari 2000 van NV Rendo verworven aansluitingen als door een stijging van de opbrengsten uit het aanbieden van nieuwe producten en diensten, zoals snelle 'breedbandige' internet-toegang, de interactieve audiovisuele diensten onder de naam 'Mr. Zap' en telefonie-diensten over de kabel.

Ook voor het segment Milieu wordt een hogere omzet en een beter bedrijfsresultaat verwacht, ondanks een te verwachten toenemende druk op de inzamelingsvergoedingen inzake bedrijfsafval en de in een aantal segmenten krimpende recyclingmarges.

De divisies

■ Essent is als multi utilityconcern actief in de markten van energie, kabelcommunicatie en milieu. Om deze onderscheiden markten optimaal te kunnen bedienen en tegelijkertijd efficiencyvoordelen te kunnen genereren, is gekozen voor een divisiestructuur. Alle producten en diensten worden echter onder dezelfde merknaam, Essent, in de markt gezet.

■ Energie

Essent deelt haar markt voor energie in drie categorieën in: de groot zakelijke markt, de klein zakelijke markt en de consumentenmarkt. Op de lange termijn ziet de onderneming vooral groeimogelijkheden in de klein zakelijke en consumentenmarkt. Dat neemt niet weg dat interessante toekomstperspectieven op de groot zakelijke markt zeker zullen worden benut.

De zakelijke markt Na de bekendmaking van de voorgenomen fusie maakte de organisatie een enthousiaste start als Essent Energie. Deze divisie opereert in de inmiddels geliberaliseerde delen van de energiemarkt en handelt aan de Amsterdamse Power Exchange (APX).

De snelle start van Essent Energie in Nederland werd licht afgeremd door het opschorten van de toestemming van de NMa tot eind oktober.

De energieverkoop aan de zakelijke markt geschiedt vanuit Vught, met een nevenvestiging in Zwolle. Het handelskantoor van Essent Energie werd gevestigd in Amsterdam. De geliberaliseerde energiemarkt gaf in de aanloopfase een onrustig beeld te zien. De in het voorjaar gestarte Amsterdam Power Exchange gaf de aanzet tot uiteenlopende strategieën in de sector. De keuze van Essent Energie voor enerzijds een gevarieerd inkoopbeleid, anderzijds veel aandacht voor een goede klantrelatie, biedt in haar visie de beste voorwaarden voor de uitbouw van de organisatie. Zo besloot Essent Energie haar inkoop niet geheel via APX of import te laten lopen, maar ook een deel in te kopen bij de via protocol gecontracteerde partijen.

Ten aanzien van de vrije klanten legt Essent het zwaartepunt van haar activiteiten op de MKB-markt. Maatwerkcontracten en flexibiliteit in additionele services zijn daarbij belangrijke aspecten van klantenbinding en -werving. Met de voorbereidingen voor de oprichting van Essent Energy Systems wordt een innovatie- en beheersorganisatie beoogd waarin de totaalconcepten voor energiesystemen (waaronder WKK) zijn ondergebracht.

Teneinde op de lange termijn groei te kunnen realiseren, is aanwezigheid op de internationale markt van het grootste belang. De herstructurering van de Nederlandse energiemarkt is nagenoeg voltooid en biedt derhalve op termijn te weinig perspectieven voor duurzame expansie van de onderneming. In Düsseldorf werd voor de Duitse markt een kantoor geopend van Essent Energie GmbH. De Duitse markt is sinds 1998 volledig vrij, ook voor de consument, hetgeen aanzet is geweest voor een grote prijzenslag en felle concurrentie. Daarbij speelt mee dat de doorlevertarieven relatief hoog zijn en niet – zoals in Nederland – zijn onderworpen aan het oordeel

van een onafhankelijke toezichhouder. In de korte tijd dat Essent Energie GmbH in Duitsland actief is, heeft het reeds de zesde plaats in de rij van Duitse stroomleveranciers weten te veroveren, zowel qua omzet als qua debiet.

De consumentenmarkt Essent bedient in de consumentenmarkt ruim 2,3 miljoen elektriciteitsklanten en 1,7 miljoen gasklanten. In de Elektriciteitswet is voorzien dat in 2007 ook deze markt wordt geliberaliseerd. Dan zijn deze, nu nog gebonden, klanten vrij in hun keuze voor een leverancier. Essent houdt nadrukkelijk rekening met de mogelijkheid dat dit proces aanzienlijk versnelt en beduidend eerder zal plaatsvinden. De in 1998 tot één leveringsbedrijf en één netwerkbedrijf omgevormde vijf regionale energiedistributiebedrijven in het noordelijk Essent-gebied, werden in 1999 verder ingericht. Het leveringsbedrijf voor gebonden klanten opereert nu onder de naam Essent Energie Noord NV. De op handen zijnde vrije markt versnelde het tempo van veranderingen. De behoeften van de consument waren meer dan ooit leidraad bij de inrichting van de organisatie. De oprichting van een call center moet een adequate behandeling van consumentencontacten bevorderen. E-commerce is een ander speerpunt in het beleid, zowel voor de '2002-klanten' als voor de consumentenmarkt. Een nieuw product was Domestiq, een veelzijdig beveiligings- en alarmeringssysteem dat op maat gemaakt aan de klant wordt aangeboden. In het zuiden werd de consumentenmarkt bediend door PNEM Energieverkoop, MEGA Limburg en het Nutsbedrijf Heerlen die sinds de fusie tezamen Essent Zuid NV vormen. De overgang van 1999 naar 2000 was voor alle bedrijfsonderdelen spannend vanwege mogelijke millenniumproblemen. Echter, na intensieve voorbereiding en voorzorgsmaatregelen is de millenniumwisseling vlekkeloos verlopen.

Infrastructuren Ter uitvoering van de nieuwe Elektriciteitswet werd in 1999 voor de totale infrastructuur een viertal netwerkbedrijven opgericht. In het noorden waren dat NV EDON Netwerk en NV FRIGEM Netwerk, in het zuiden MEGA Limburg Netwerk BV en PNEM Netwerk BV. Deze bedrijven beheren onder de namen

Essent Netwerk Noord en Essent Netwerk Zuid, de netten voor het transport van elektriciteit, gas en warmte. In het noorden werd in 1999 een omvangrijke efficiency-operatie gestart onder de naam Transformatie 2000, waarmee een meer marktgerichte bedrijfsvoering en een aanzienlijke kostenreductie worden beoogd.

Duurzame energie In 1999 bracht het ministerie van VROM de Uitvoeringsnota Klimaatbeheersing uit, waarin de beoogde CO₂-reductie in Nederland wordt vormgegeven. Duurzame energietoepassingen kregen daardoor een sterke stimulans. De presentatie van het Energierapport door het ministerie van Economische Zaken in november 1999, geeft aan dat er een markt is ontstaan voor duurzame energie. Zeker wanneer consumenten het product Groene Stroom, zoals het ministerie voorstelt, vanaf 2001 kunnen inkopen bij de leverancier van hun keuze. De beoogde marktwerking wordt gestimuleerd door de eindverbruiker vrij te stellen van de ecotax. Essent ziet op deze markt voldoende mogelijkheden, mede ook vanuit de intentie om op een maatschappelijk verantwoorde manier het ondernemerschap waar te maken. Groene Stroom werd een gewild product. Het aantal klanten steeg dan ook beduidend. Daarnaast werd de handel in CO₂-certificaten een interessante optie voor de onderneming. In Cuijk werd een biomassacentrale in bedrijf gesteld, waarmee een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan de reductie van CO₂-uitstoot.

■ Kabelcom

De kabel- en telecommunicatiedivisie Essent Kabelcom is ontstaan uit een samengaan van CasTel en Palet Kabelcom. Beide bedrijven onderhielden voorafgaand aan de fusie reeds intensieve contacten, onder andere door de oprichting in 1998 van de joint venture @HOME Benelux BV, waarmee een breed pakket aan internetdiensten via de kabel wordt geleverd. De fusie bood optimale mogelijkheden om de complementaire sterke kanten van beide partners verder uit te bouwen. De hoofdzetel van Essent Kabelcom is gevestigd in Groningen. Daarnaast zijn er nevenvestigingen in onder andere Maastricht, Zwolle, Sneek, Hengelo, Sittard en

Tilburg. De kabelcomdivisie van Essent maakte een snelle personeelsgroei door. De overname van het kabelnet van NV Rendo in Drenthe en de kop van Overijssel bracht het aantal kabelaansluitingen in februari 2000 op anderhalf miljoen en vervolmaakte de geografische dekking in dat gebied. De kabelcommunicatiemarkt staat bij de consument volop in de belangstelling. De koppeling van exploitatie en 'inhoud' biedt legio mogelijkheden. Essent concentreert zich op deze markt om daarin een toonaangevende rol te spelen.

De doorgifte van radio- en televisiesignalen aan de consument is de kernactiviteit van Essent Kabelcom. De introductie van interactieve digitale televisie, waarmee elke klant uit een individueel pakket een persoonlijke keuze kan maken, kreeg een eerste aanzet met het product Mr. Zap. TV-plus en 'video on demand' vormen de kern van dit product. Inmiddels is Mr. Zap beschikbaar in een aantal stedelijke gebieden in het zuiden van het land. De verdere invoering van tweeweggeschikte breedbandtelevisie maakt interactieve dienstverlening, zoals Internet via de kabel, mogelijk. Tijdens de Jaarbeurs in Groningen werd de consumentenmarkt door middel van 'Mediacity' in kennis gesteld van de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van interactieve kabeltoepassingen.

Nadat Essent Kabelcom in de zakelijke markt de nodige ervaring met telefonie had opgedaan, werden verdere voorbereidingen getroffen voor de implementatie van telefonie in de consumentenmarkt. Door de keuze voor geavanceerde technologie zal de consument daarvoor een prijs gaan betalen die significant lager is dan de huidige gemiddelde prijs voor telefonie.

Speciale aandacht was er voor het midden- en kleinbedrijf en de onderwijssector. Met name de ontwikkeling van een kennisnet, de 'virtual school', verliep succesvol en zal in de toekomst verder worden uitgebouwd. Essent Kabelcom heeft een eigen productiebedrijf in Groningen dat in opdracht televisieprogramma's en commercials maakt en facilitaire diensten aanbiedt aan derden. Zo werd voor SBS6 het programma 'Oerendhard' geproduceerd en betrok Net5 het docudrama 'Regiopolitie' van het productiebedrijf. Daarnaast profileerde het bedrijf zich als bouwer van internetsites voor derden, zoals bijvoorbeeld voor het Nieuwsblad van het Noorden.

■ Milieu

Met een aandeel van 15% behoort Essent Milieu tot de marktleiders in Nederland.

Het bedrijf baseert zijn bedrijfsvoering op het principe van integraal ketenbeheer. Een afgewogen aandeel in elk onderdeel van de keten is daarbij een voorwaarde. Optimalisering van deze uitgezette lijn en een betere controle over afvalstromen kenmerkten de aanpak in 1999.

In Essent Milieu is een groot aantal bedrijven ondergebracht die zich in alle onderscheiden stadia van de afvalketen bewegen.

De divisie werd in 1999 nadrukkelijk versterkt door de overname van het aandeel van de Nederlandse Staat in de VAM in Wijster, waarover in februari overeenstemming werd bereikt. De gesprekken met de contractpartners – de gemeenten die hun afval aan de VAM aanbieden – inzake de aanpassing van hun contracten werden in het verslagjaar voortgezet.

Met Bontrup Beheer in Landhorst werd een voorlopige overeenstemming bereikt over de overname van recyclingactiviteiten van Bowie, die met name bouw- en sloopafval en afvalhout betreffen. Ook is er in 1999 begonnen met de overname van Brabantse stortbedrijven in het licht van de integratie van stortbedrijven in deze provincie.

Met deze activiteiten en met de overname van de VAM nam het aandeel van de eindverwerking in de divisie toe. In de sector inzameling en logistiek is zowel in het bedrijfsafval als bij de overheden nog groei mogelijk. De gesprekken met de gemeenten Apeldoorn en Deventer inzake de overname van het afvalinzamelingsbedrijf Circulus passen in dit streven. Op 17 september werd in Drachten het nieuwe bedrijfspan van afvalinzamelingsbedrijf ATF De Pijp officieel geopend door Commissaris van de Koningin in de Provincie Friesland, de heer drs. E. Nijpels.

In Drachten kan nu jaarlijks 200.000 ton afval verwerkt worden.

In het kader van de kostenreductie en uit milieuoverwegingen werd aan de verwerkingszijde een begin gemaakt met de technologie 'waste to energy', waarbij afval als basis dient voor de productie van brandstof. In het Limburgse Born werd een installatie gebouwd die afval scheidt en vervolgens geschikt maakt als brandstof. Eenzelfde installatie is in voorbereiding voor een locatie in

Noord-Nederland. De brandstof die hiermee wordt gewonnen, is uitermate geschikt voor industriële toepassingen en stadsverwarming.

Teneinde de bestaande bedrijven te integreren en de organisatie te equiperen voor de complexe milieumarkt, is eind 1999 een nieuwe organisatie-structuur ontwikkeld. Het hoofdkantoor van Essent Milieu is gevestigd in Zwolle.

De organisatie

■ De eind 1998 aangekondigde voorgenomen fusie tussen de PNEM/MEGA Groep en de EDON Groep zorgde in heel 1999 voor een nieuwe dimensie ten aanzien van de reeds lopende veranderingsprocessen in beide ondernemingen.

Bij EDON werd EDON in Vorm in 1999 afgerond. Bij PNEM/MEGA werd de integratie tussen PNEM, MEGA Limburg en Nutsbedrijf Heerlen voltooid.

Werkgelegenheid en personeelsbezetting De ontwikkeling van de werkgelegenheid binnen Essent gaf in 1999 duidelijk het beeld van een concern in verandering. Voor het netwerkbedrijf van EDON betekende dit de afronding van een eerste reorganisatieslag waarbij integratie en efficiency-operaties hun weerslag hadden op het personeelsverloop. Door het vervroegd uittreden van oudere werknemers, de overgang naar andere bedrijfsonderdelen en het uitbesteden van activiteiten, nam de bezetting van het netwerkbedrijf EDON af.

Bij PNEM/MEGA stond de integratie van activiteiten centraal, met als gevolg dat PNEM, MEGA Limburg en Nutsbedrijf Heerlen als zelfstandige bedrijven ophielden te bestaan. Dankzij een stevige regie op het plaatsingsproces en het aantal vacatures in verband met natuurlijk verloop, leverde de integratie slechts in beperkte mate nieuwe boventalligheid op (circa dertig in plaats van de verwachte 155).

Het onderdeel Kabelcom zag zowel in het noorden als het zuiden in een zich snel ontwikkelende markt zijn personeelsbestand groeien.

Bij Milieu waren het vooral strategische samenwerkingsvormen en deelnemingen die het beeld bepaalden. In de energiehandel ten slotte, waren het met name hoogwaardige specialisten die de bestaande formatie kwamen versterken.

De zuigkracht van de arbeidsmarkt was vooral in Zuid-Nederland goed merkbaar. Het integratieproces dat voor mensen werkzaam in bepaalde bedrijfsonderdelen tot substantieel langere afstanden in het woon-werkverkeer heeft geleid, bevorderde die uitstroom.

De organisatorische en personele vorming en invulling van nieuwe Essent-onderdelen, gericht op handel en vrije klanten, verliep soepel en snel. Dat gold ook voor het hoofdkantoor van de nieuwe holding. De invloed van de NMa was ook op dit vlak merkbaar; de integratie en uitbouw van deze nieuwe Essent-onderdelen liepen aanmerkelijke vertraging op.

De leeftijdsopbouw binnen Essent zal de komende jaren dalen door natuurlijk verloop. Dat zal de druk op de werkgelegenheid voor een deel opvangen. Daarnaast zullen aanvullende maatregelen genomen moeten worden die Essent ook qua personele bezetting tot een gezonde marktleider maken. Met de vakorganisaties is een Sociaal Plan Essent afgesloten, waarin de sociale kaders staan aangegeven waarbinnen de toekomstige personele bewegingen zich afspelen. In het jaar 2000 zal een harmonisatie plaatsvinden van het arbeidsvoorwaardenpakket.

Meer maatwerk bij arbeidsvoorwaarden Essent, respectievelijk haar rechtsvoorgangers, hebben de afgelopen jaren een bewust beleid gevoerd gericht op versoering en vernieuwing van de arbeidsvoorwaarden. Zo heeft de PNEM/MEGA Groep vanaf 1 januari 1999 een nieuw pakket arbeidsvoorwaarden ingevoerd, dat wat betreft het salarisgebouw een daling met gemiddeld 10% betekent voor nieuw personeel. Ook zijn er belangrijke vernieuwingen ingevoerd zoals variabel loon voor hoger personeel en prestatiebeoordeling voor alle medewerkers. In toenemende mate ondervindt Essent de effecten van de 'booming' arbeidsmarkt in Nederland. Derhalve brengt ook Essent, zeker voor hooggekwalificeerde specialisten, meer maatwerk in de arbeidsvoorwaarden. Overigens heeft Essent in zowel Noord- als in Zuid-Nederland een relatief goede wervingskracht voor het merendeel van de vacatures. De werklocaties buiten de Randstad dragen daartoe in positieve zin bij.

essent
1999

essent
1999

Jij beweegt.
Wij bewegen.
Allemaal
onderweg
in een ruimte.
Vorm gekregen
door de gedachte
die ons altijd
voor is.

Management development en jong

talent Zowel EDON als PNEM/MEGA hebben de afgelopen jaren ervaring opgebouwd met Management Development (MD). De inzichten verkregen door MD zijn gehanteerd bij benoemingen in verband met integratie van bedrijfsonderdelen en bij individuele opleidingen. MD verkeert nog in een opbouwfase; vooral voor middle management en 'aanstormend talent' zal de toepassing nog echt van de grond moeten komen. De goede ervaringen bij EDON met selectie-instrumenten zullen verwerkt worden in het Essent-beleid met betrekking tot MD.

Het aantrekken van jonge academici en HBO'ers in trainee-programma's is door Essent als een van de eerste activiteiten opgepakt. Jaarlijks zullen ten minste dertig nieuwe mensen worden aangehouden in trainee-programma's op posities boven de formatie.

De toekomst

■ Het jaar 2001 zal voor de energiesector een nieuw tijdperk inluiden; vanaf dat moment zullen vraag en aanbod de prijs voor elektriciteit bepalen omdat de in het protocol vastgelegde afspraken tussen productie- en distributiesector aflopen. De consument zal naar verwachting spoedig daarna vrij zijn in de keuze van zijn leverancier, waardoor het vrije spel der krachten de markt geheel zal beheersen. Daarbij zij aangetekend dat de DTe sturend zal blijven optreden bij de regulering in de netwerktarieven. Reductie van kosten en herstructurering van de organisatie is in dit krachtenveld een voorwaarde om een sterke positie te behouden. Als multi utility biedt Essent totaaloplossingen aan voor zowel de consumentenmarkt als de zakelijke markt. Dat vraagt om een innovatieve marktbenadering en verbreding van het pakket producten en diensten. De meerwaarde, die zo aan het producten- en dienstenpakket gekoppeld wordt, biedt de klant een aantrekkelijke optie. Essent kiest ervoor zich niet uitsluitend als commodity leverancier te profileren, maar kwaliteit in de vorm van services en diensten te laten prevaleren boven kwantiteit.

De nieuwe organisatie zal in snel tempo worden gevormd. Het verder stroomlijnen van de organisatie en het efficiënter omgaan met mensen en middelen hoort daarbij.

De huidige leveringsbedrijven laten op de thuismarkt een sterke uitgangspositie zien. In de aanloop naar de vrije markt zijn inmiddels stappen gezet die moeten leiden tot de totstandkoming van een consumentendivisie. Met name zal onderzocht worden hoe deze toekomstige verkooporganisatie gestalte kan geven aan verfijning van het multi utilityconcept. Nieuwe distributiekanaalen zullen nadrukkelijk onderwerp van studie zijn. Dat daarbij over grenzen heen zal worden gekeken, ligt in de lijn der verwachtingen.

In de kabelcomdivisie is de verdere groei van Internet en de daaraan gerelateerde diensten in de consumentenmarkt en binnen het MKB een opmaat voor groeiende omzet en grote winstverwachting. De sterke positie van kabelcom-diensten wordt verder geconsolideerd.

In de milieudivisie zal gestreefd worden naar een evenwichtiger spreiding over het totale traject van integraal ketenbeheer. In de verwerking zal 'waste to energy' een belangrijke rol spelen.

De relatie met de stakeholders is van groot belang voor Essent. Immers, bedrijfseconomisch rendement is een voorwaarde voor continuïteit van de onderneming en op de langere termijn voor een aantrekkelijk dividend voor de aandeelhouders. Essent streeft naar een duurzame groei van de waarde van de onderneming als belangrijkste financiële doelstelling. In de naaste toekomst zal met aandeelhouders worden gesproken over mogelijke vormen van privatisering.

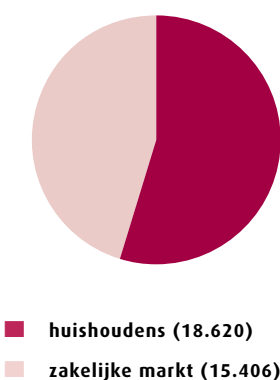
Op 17 januari 2000 is Essent een joint venture aangegaan met de Britse onderneming Centrica, een leidende leverancier van energie en diensten aan de Britse consument. Centrica is met name actief in de gasmarkt. Het samenwerkingsverband, waarin beide partners een aandeel van 50% hebben, zal onder de naam Access Energy BV grootschalige energiehandelsactiviteiten ontwikkelen in Nederland, België en Duitsland.

Essent houdt een open oog voor de concentraties en schaalvergroting in de sector. Internationale samenwerkingsverbanden kunnen de slagvaardigheid vergroten en het rendement optimaliseren. Deze samenwerking zou zich ook op deelgebieden kunnen voordoen. Daarbij is uitbreiding van de activiteiten, ook buiten de thuismarkt, een serieuze optie. Met een bundeling van producten en diensten wordt een totaalpakket gerealiseerd voor de zakelijke en de consumentenmarkt. Vergroting van naamsbekendheid en ontwikkeling van nieuwe distributiekkanalen zijn in het (inter)nationale speelveld van groot belang om de sterke positie van Essent te behouden en verder uit te bouwen.

Bedrijfs MilieuActiePlan

Essent en haar rechtsvoorgangers werkten sinds 1991 actief aan het MilieuActiePlan (MAP). In het MAP hebben de energiebedrijven met de overheid afgesproken dat zij zich zullen inspannen om in 2000 gezamenlijk 17.000 kiloton (kton) CO₂ te reduceren ten opzichte van 1991. De energiebedrijven dragen daardoor bij aan een efficiëntere en duurzamere energievoorziening. De totale MAP-doelstelling voor Essent bedraagt 6.308 kton CO₂; 37% van de totale doelstelling van de energiesector. Met nog één MAP-jaar te gaan, is inmiddels 92% van de MAP-doelstelling gehaald. Naar verwachting zal Essent in 2000 het laatste deel van de doelstelling ruimschoots halen. Onderstaande tabel vermeldt de resultaten van het MAP van 1991 tot en met 1999.

Uitsplitsing inkomsten 1999 naar doelgroep (x NLG 1.000)

essent
1999

Resultaten MAP Essent per doelgroep

1991 tot en met 1999 (kton CO ₂)	Resultaat 1998	Resultaat 1999	Resultaat 1991-1999	Doelstelling 1991-2000	Percentage gerealiseerd
Huishoudens	50	416	1.160	829	140%
Zakelijke markt	96	253	632	1.201	53%
Warmtemarkt	38	27	2.226	2.120	105%
Nieuwe technologie	11	4	325	415	78%
Duurzame energie	180	253	1.457	1.743	84%
Totaal	375	953	5.800	6.308	92%

De doelgroep huishoudens is verantwoordelijk voor een groot deel van het resultaat. Het lijkt er op, dat de activiteiten die Essent samen met de andere energiebedrijven heeft opgezet, vruchten afwerpen. Deze activiteiten richten zich op stimulering van energiebesparing bij huishoudens. Steeds meer mensen isoleren hun huis of schaffen een HR-ketel aan. Door deze activiteiten heeft Essent inmiddels de doelstelling voor de doelgroep huishoudens met 40% overtroffen. Essent heeft het afgelopen jaar veel aandacht besteed aan de zakelijke markt. Een voorbeeld hiervan is het project 'Essent Energy Mapping'. In dit project worden bij geïnteresseerde bedrijven, in met name de sectoren voeding, kantoren, onderwijs, horeca en gezondheidszorg, energieadviezen of -onderzoeken uitgevoerd. Daarnaast is Essent actief geweest met het Energiebesparingsfonds. Dit heeft geresulteerd in een groot aantal aanvragen. Essent is hiermee koploper in Nederland; in totaal is voor ongeveer NLG 35 miljoen aan investeringen in energie-efficiënte toepassingen gedaan.

De doelstelling voor duurzame energie is binnen bereik. Een voorbeeld van een project voor deze doelgroep is de biomassacentrale in Cuijk die Essent in 1999 in gebruik heeft genomen. Deze centrale is uitgerust met de nieuwste technologie en gebruikt biomassa (bijvoorbeeld onbewerkt, schoon hout) om elektriciteit op te wekken. Deze installatie is de grootste in haar soort in Nederland.

De verhoogde activiteiten van Essent voor enkele doelgroepen hebben hun weerslag in de MAP-bestedingen. Essent benutte in 1999 NLG 49 miljoen voor het MAP.

Meer gedetailleerde informatie over het MAP is beschikbaar in de vorm van een MAP-jaarverslag.

Jaarrekening

1999

- 30 **Geconsolideerde winst- en verliesrekening**
- 31 **Geconsolideerde balans**
- 32 **Geconsolideerd kasstroomoverzicht**
- 33 **Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening**
- 34 **Grondslagen voor consolidatie, waardering en resultaatbepaling**
- 38 **Toelichting op de geconsolideerde balans**
- 45 **Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening**
- 49 **Vennootschappelijke balans**
- 49 **Vennootschappelijke winst- en verliesrekening**
- 50 **Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening**
- 52 **Overige gegevens**
 - 52 Accountantsverklaring
 - 52 Winstbestemming
 - 52 Gebeurtenissen na balansdatum
 - 53 Belangrijkste deelnemingen van de Essent Groep
 - 56 Kengetallen 1995 - 1999
 - 57 Berekeningswijze financiële ratio's
- 58 **Gegevens Raad van Commissarissen**

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

	1999	pro forma 1998	1999	pro forma 1998
	in miljoenen		in miljoenen	
	NLG	NLG	EUR	EUR
netto-omzet	8.441,9	8.526,3	3.830,8	3.869,1
inkoopkosten	5.266,9	5.797,0	2.390,0	2.630,6
brutomarge	3.175,0	2.729,3	1.440,8	1.238,5
1 geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	167,6	163,5	76,1	74,2
2 overige bedrijfsopbrengsten	455,2	373,0	206,6	169,3
3 Sep-normvergoeding	605,2	532,5	274,6	241,6
totaal brutomarge inclusief overige bedrijfsopbrengsten	4.403,0	3.798,3	1.998,1	1.723,6
4 personeelslasten	1.064,4	978,6	483,0	444,1
5 afschrijvingen	1.072,2	987,8	486,6	448,2
6 kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten	1.114,5	910,5	505,7	413,2
7 overige bedrijfskosten	220,1	261,2	99,9	118,5
totaal bedrijfslasten	3.471,2	3.138,1	1.575,2	1.424,0
bedrijfsresultaat	931,8	660,2	422,9	299,6
8 financiële baten	222,9	266,0	101,2	120,7
8 financiële lasten	556,5	553,6	252,5	251,2
totaal financiële baten en lasten	333,6	287,6	151,3	130,5
9 resultaat uit niet-geconsolideerde deelnemingen	36,5	94,4	16,6	42,8
10 belang derden in resultaat	38,6	23,5	17,5	10,7
resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	596,1	443,5	270,7	201,2
belastingen over gewone bedrijfsuitoefening	3,2	-3,4	1,5	-1,5
resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	599,3	440,1	272,2	199,7
11 buitengewoon resultaat	979,2	127,0	444,3	57,7
resultaat na belastingen	1.578,5	567,1	716,5	257,4

Geconsolideerde balans

na winstbestemming

	31-12-1999	01-01-1999	31-12-1999	01-01-1999
	in miljoenen		in miljoenen	
	NLG	NLG	EUR	EUR
activa				
vaste activa				
1 immateriële vaste activa	22,3	8,3	10,2	3,8
2 materiële vaste activa	12.239,2	11.348,9	5.554,0	5.149,9
3 financiële vaste activa	846,4	1.155,3	384,1	524,2
totaal vaste activa	13.107,9	12.512,5	5.948,3	5.677,9
vlottende activa				
4 voorraden	169,3	160,7	76,8	72,9
5 vorderingen	3.483,5	1.284,6	1.580,7	582,9
totaal vlottende activa	3.652,8	1.445,3	1.657,5	655,8
liquide middelen	143,9	93,9	65,3	42,6
totaal activa	16.904,6	14.051,7	7.671,1	6.376,3
passiva				
6 eigen vermogen	4.752,1	3.663,4	2.156,4	1.662,4
minderheidsbelang derden	375,8	261,4	170,5	118,5
groepsvermogen	5.127,9	3.924,8	2.326,9	1.780,9
7 voorzieningen	2.534,5	1.549,5	1.150,2	703,1
8 langlopende schulden	4.547,3	5.029,9	2.063,5	2.282,5
9 kortlopende schulden	4.694,9	3.547,5	2.130,5	1.609,8
totaal passiva	16.904,6	14.051,7	7.671,1	6.376,3

essent
1999

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	1999 in miljoenen NLG	1999 in miljoenen EUR
uit operationele activiteiten		
bedrijfsresultaat	931,8	422,9
buitengewoon resultaat (voor aftrek dotatie voorzieningen)	1.829,2	830,1
afschrijvingen	1.072,2	486,6
toename handelsvorderingen	-125,3	-56,9
toename voorraden	-8,6	-3,9
afname handelsschulden	-89,7	-40,9
toename in overige vorderingen	-2.073,5	-940,9
toename in voorzieningen en overige schulden	288,5	130,9
uit bedrijfsactiviteiten	1.824,6	827,9
financiële baten en lasten	-333,6	-151,3
resultaat uit niet-geconsolideerde deelnemingen	36,5	16,6
belang derden in resultaat	-38,6	-17,5
vennootschapsbelasting	3,2	1,5
kasstroom uit operationele activiteiten	1.492,1	677,2
uit investeringsactiviteiten		
investeringen in immateriële vaste activa	-9,2	-4,2
verwerving van groepsmaatschappijen	-433,5	-196,7
investeringen materiële vaste activa	-975,9	-442,8
desinvesteringen materiële vaste activa	56,0	25,3
mutatie overige financiële vaste activa	441,9	200,5
kasstroom uit investeringsactiviteiten	-920,7	-417,9
uit financieringsactiviteiten		
aflossingen op langlopende leningen	-1.430,6	-649,2
opgenomen langlopende leningen	126,4	57,4
mutatie in kortlopende leningen	932,7	423,2
uit te keren dividend aan aandeelhouders	-149,9	-68,0
kasstroom uit financieringsactiviteiten	-521,4	-236,6
kasstroomontwikkeling in het jaar	50,0	22,7
saldo liquide middelen begin boekjaar	93,9	42,6
saldo liquide middelen ultimo boekjaar	143,9	65,3

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

■ Algemene toelichting

Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in miljoenen guldens.

Als aanvullende informatie worden de bedragen tevens in miljoenen euro's (EUR) vermeld. Als omrekenkoers van guldens naar euro's is EUR 1 = NLG 2,20371 gehanteerd.

Op 14 januari 1999 verwierf EDON het 50%-belang in Frigem, dat nog niet in haar bezit was.

Op 21 januari 1999 hebben PNEM/MEGA Groep en EDON Groep hun voornemen bekendgemaakt om te gaan fuseren. Het fusieakkoord is op 3 december 1999 getekend, nadat de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) een vergunning hiervoor heeft gegeven. Een van de voorwaarden voor de fusie was de verkoop van het belang van 50% in NV EPON, hetgeen in november 1999 is geëffectueerd. De formele overdracht van NV EPON heeft plaatsgevonden op 14 maart 2000.

Op 25 februari 1999 zijn de aandelen van NV VAM overgenomen van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Onderstaande samenvatting van de grondslagen, waarop de financiële verslaglegging is gebaseerd, is bedoeld als leidraad bij de interpretatie van de financiële overzichten.

■ Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 1998 zijn de ondernemingen in de energiesector belastingplichtig geworden voor de vennootschapsbelasting. Gedurende een overgangperiode van vier jaren zal echter een tarief van 0 procent op de fiscale winst worden toegepast. Vanaf 2002 geldt het volle tarief (momenteel 35 procent).

Binnen de groep wordt door de maatschappijen die actief zijn in de energiemarkten gewerkt aan de opstelling van de fiscale openingsbalans per 1 januari 1998. Met behulp van externe taxateurs wordt de waarde in het economisch verkeer van de sectorspecifieke materiële vaste activa bepaald.

Met latente belastingvorderingen of -verplichtingen als gevolg van de ultimo 1999 bestaande waarderingsverschillen tussen de commerciële en fiscale balansen, is in de jaarrekeningen van de energiemaatschappijen nog geen rekening gehouden. Dit in verband met de momenteel bestaande onzekerheid omtrent de door de Belastingdienst te hanteren definitie van het begrip 'waarde in het economisch verkeer'. De Belastingdienst en een vertegenwoordiging van de sector voeren momenteel overleg over deze definitie.

De maatschappijen van de groep werkzaam in de kabelcom- en afvalmarkten, alsmede werkmaatschappijen waarvan de werkzaamheden zich kwalificeren als nevenactiviteit in de zin van de Wet Energiedistributie, zijn belastingplichtig tegen het 35 procent belastingtarief over het boekjaar 1999. Voor de Groepsmaatschappijen zijn actieve belastinglatenties in de balans opgenomen, indien redelijke zekerheid bestaat omtrent de realisering daarvan.

Grondslagen voor consolidatie, waardering en resultaatbepaling

■ Grondslagen voor de consolidatie

In de groepsjaarrekening zijn de volgens de uniforme grondslagen opgemaakte vennootschappelijke jaarrekening van Essent NV en haar groepsmaatschappijen opgenomen en wel op basis van de integrale methode. Het aandeel van derden in het vermogen en het resultaat is afzonderlijk vermeld. Onderlinge activa en passiva alsmede baten en lasten zijn geëlimineerd.

Onder groepsmaatschappijen worden verstaan organisatorisch verbonden maatschappijen, die tot de economische eenheid van Essent NV behoren en waarop beslissende invloed wordt uitgeoefend.

De in de groepsjaarrekening opgenomen belangrijkste deelnemingen zijn vermeld in de bijlage op bladzijde 53 tot en met 55. Een volledige lijst met deelnemingen is, ingevolge de artikelen 379 en 384 titel 9 BW 2, gedeponeerd bij het Handelsregister te Arnhem.

Ingevolge artikel 402 titel 9 BW 2 is de vennootschappelijke resultatenrekening op een vereenvoudigde wijze opgesteld. Voorzover niet anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

■ Wijziging in de waarderingsgrondslagen en de consolidatie

Op 3 december 1999 is Essent NV met terugwerkende kracht per 1 januari 1999 opgericht door middel van een aandelenfusie tussen PNEM/MEGA Groep NV en NV EDON Groep. Met ingang van 1 januari 1999 zijn de waarderingsgrondslagen tussen PNEM/MEGA en EDON geharmoniseerd. De effecten daarvan zijn in de openingsbalans van Essent per die datum verwerkt in het Eigen Vermogen. Dit heeft geresulteerd in – per saldo – een afboeking op het Eigen Vermogen van circa NLG 157 miljoen, welke voornamelijk de resultante is van de volgende harmonisaties:

- bij acquisities en verwervingen betaalde goodwill wordt rechtstreeks ten laste van het Eigen Vermogen gebracht;
- de afschrijvingstermijn van elektriciteitsdistributienetten wordt op dertig jaar gesteld;
- deelnemingen waarin de Groep meer dan 20 procent maar minder dan 50 procent belang heeft worden op basis van de nettovermogensmutatiemethode in de balans opgenomen.

Het effect van deze in de openingsbalans doorgevoerde harmonisatie op het resultaat 1999 is circa NLG 113 miljoen positief.

■ Grondslagen voor de waardering

Vreemde valuta

De activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoersen geldend aan het einde van de verslagperiode. De verschillen die verband houden met de wijziging van wisselkoersen worden verwerkt in de winst- en verliesrekening. In de winst- en verliesrekening zijn de kosten en opbrengsten, luidend in vreemde valuta, omgerekend in gulden tegen de koers op het moment van de transactie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit aanloop- en ontwikkelingskosten. De betaalde goodwill wordt in één keer ten laste van het Eigen Vermogen gebracht.

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de ontvangen bijdragen, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen.

De materiële vaste activa van de energiebedrijven worden lineair afgeschreven, met uitzondering van het project fosforovengas Borssele dat annuïtair wordt afgeschreven.

De materiële vaste activa van de kabelcombedrijven worden voornamelijk lineair afgeschreven, met uitzondering van het glasvezelnetwerk van de zogenaamde eerste, tweede en derde orde netvlakken dat, in overeenstemming met

de in de jaren toenemende capaciteitsbenutting, annuïtair wordt afgeschreven.

De materiële vaste activa van de milieu-/afvalbedrijven worden gedeeltelijk lineair en gedeeltelijk annuïtair afgeschreven. Een uitzondering vormt een aantal met de stortplaatsen samenhangende activa, die worden afgeschreven op basis van de werkelijk in het jaar verbruikte stortcapaciteit.

Financiële vaste activa

Deelnemingen De onder deze rubriek gepresenteerde, niet-geconsolideerde deelnemingen worden onderscheiden in deelnemingen waarin een relatief belang van groter of gelijk aan 20 procent wordt gehouden, respectievelijk deelnemingen waarin het relatieve belang kleiner dan 20 procent is. Als bijlage is op bladzijde 53 tot en met 55 een lijst met de belangrijkste deelnemingen opgenomen waarin Essent NV een belang heeft.

Deelnemingen met een belang groter of gelijk aan 20 procent worden gewaardeerd op het evenredig aandeel in de intrinsieke waarde, met uitzondering van de deelnemingen in NV Sep, NV COVRA, Delesto BV, Salinco v.o.f., Kema Nederland BV en Gastec NV. De waardering van het belang van 25 procent dat NV EPZ heeft in NV Sep is, gezien de onzekerheden omtrent de afwikkeling van de niet-martktconforme kosten (Stranded Costs) ongewijzigd gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Het belang in NV COVRA is eveneens gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs terwijl de deelnemingen in Delesto BV en Salinco v.o.f. zijn gewaardeerd op actuele waarde, zoals die voortvloeit uit contractuele afspraken. De belangen in Kema Nederland BV en Gastec NV zijn tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd. Deelnemingen met een relatief belang kleiner dan 20 procent worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen op deelnemingen Onder de vorderingen op deelnemingen zijn langlopende vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen opgenomen.

Overige vorderingen Onder de overige vorderingen zijn vorderingen opgenomen in verband met verstrekte hypothecaire geldleningen aan personeel en verstrekte geldleningen ten behoeve van WKK-installaties. Actieve belastinglatenties zijn, voor zover van toepassing, eveneens opgenomen onder de overige vorderingen.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd op basis van de laatst betaalde inkooprijzen of tegen verkrijgingsprijs. Op de waarde van de voorraden wordt een voorziening in mindering gebracht voor risico's als veroudering en incourantheid.

Vorderingen

Vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Op de vorderingen op handelsdebiteuren is voor zover noodzakelijk een voorziening in mindering gebracht voor oninbare vorderingen.

Voorzieningen

Herstructurering energiesector Deze voorziening is bestemd ter dekking van reeds bestaande en nog te verwachten verplichtingen, die voortvloeien uit de noodzaak tot verdere reorganisatie en herstructurering van de energiesector van de Groep. Deze noodzaak is enerzijds het gevolg van de te verwachten intensivering van de concurrentie in de markten waarin de tot de Groep behorende energiemaatschappijen actief zijn en anderzijds het gevolg van de te verwachten tariefaanpassingen. Tevens zal de voorziening worden gebruikt om, indien noodzakelijk, de waardering van specifieke activa aan te passen.

Ziektekostenverzekering voormalige werknemers Deze voorziening is gevormd om aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen met betrekking tot de ziektekostenverzekering van post-actief personeel. Bij het contant maken van de verplichtingen is gerekend met een rekenrente van 5 procent en is voorts rekening gehouden met een sterftkans van de deelnemers.

MilieuActiePlan (MAP) De voorziening B-Map wordt – althans in het verzorgingsgebied van de voormalige EDON Groep – gevoerd door het in rekening brengen van een milieutoeslag bij verbruikers. Daarnaast is

rente toegevoegd over de eindsaldi van de voorziening. Aan de voorziening worden gelden onttrokken die zijn of worden besteed aan het uitvoeren van activiteiten passend binnen de geformuleerde doelstellingen.

Assurantie eigen risico De voorziening assurantie eigen risico dient ter dekking van risico's, waartegen de vennootschap zich niet of slechts gedeeltelijk verzekert. Schade verband houdend met deze in eigen beheer gehouden risicodekking, inclusief vergoedingen voor bedrijfsschade, worden ten laste van de voorziening gebracht. Voor het deel van de voorziening dat gevormd is bij NV EPZ komen voorts ten laste van de voorziening, de boetes in het kader van de landelijke boete- en premiereregeling in de productiesector.

Groot onderhoud De voorziening is bestemd om de fluctuaties in de kosten van groot onderhoud van de elektriciteitscentrales, afvalverbrandingsinstallaties en warmtekrachtcentrales te egaliseren.

Amovering centrales Deze voorziening is bestemd om in de toekomst de amovering van de buiten bedrijf gestelde centrales (niet kerncentrales) van NV EPZ te kunnen bekostigen. De beoogde hoogte van de voorziening is gesteld op NLG 10 miljoen (EUR 4,5 miljoen) per productie-eenheid bij aanvang van de amovering.

Kernenergie Dit omvat de voorzieningen 'amovering kernenergiecentrale', 'boekwaarde restkern bij eindstop kernenergiecentrale' en 'opwerkings- en opslagkosten'. Er wordt vanuitgegaan dat amovering van de kernenergiecentrale van NV EPZ zal plaatsvinden veertig jaar nadat de exploitatie daarvan is beëindigd. Deze 'vervalperiode' is mede met het oog op de dan verminderde stralingsbelasting gekozen. De jaarlijkse dotatie ten behoeve van de kernenergiecentrale wordt bepaald door een annuïtaire verdeling van de noodzakelijk geachte voorziening over een periode van dertig jaar op basis prijspeil ultimo boekjaar. Aan de voorziening wordt tevens rente toegevoegd ten laste van de winst- en verliesrekening.

De voorziening boekwaarde restkern bij eindstop kernenergiecentrale dient ter dekking van de kosten van de laatste splijtstoflading welke bij beëindiging van de levensduur van de kernenergiecentrale van NV EPZ nog in de kern van de reactor aanwezig zal zijn. De voorziening is gebaseerd op ultimo 1999 bekende splijtstofkosten en de nog niet verstreken geschatte levensduur.

De door NV EPZ gevormde voorziening voor opwerkings- en opslagkosten betreft de contante waarde van het reeds in de nucleaire splijtstofkosten opgenomen saldo van de geraamde bedragen voor (toekomstige) opwerkings- en opslagkosten en van de geschatte waarde van de in de toekomst vrijkomende restproducten na vermindering met de betaalde, respectievelijk ontvangen bedragen. Deze voorziening omvat tevens de nog te betalen kosten voor verwerking, transport en opslag van laag- en middel-radioactief afval.

Afwerking stortplaatsen Deze voorziening wordt gewaardeerd op basis van de geprognosticeerde uitgaven ten behoeve van de uit te voeren afwerking, samenhangende met de verhouding tussen de in het verleden benutte en de in de toekomst nog te benutten stortcapaciteit.

Overige voorzieningen In de overige voorzieningen zijn onder meer de voorzieningen voor milieurisico's begrepen.

■ Grondslagen voor bepaling resultaat

Netto-omzet

Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengsten uit de productie en levering van energie, opbrengsten uit dienstverlening in kabel- en telecommunicatie en de opbrengsten met betrekking tot de milieu-afvalactiviteiten, onder aftrek van over deze omzet geheven belastingen.

De afrekening met kleinverbruikers geschiedt volgens het jaaropnamesysteem, waarbij de opname gespreid over het gehele jaar plaatsvindt. De omvang van het totale kleinverbruik elektriciteit in het kalenderjaar is afgeleid uit de aan het net afgegeven hoeveelheid elektriciteit, verminderd met de levering aan overige afnemers en voorts met inachtneming van het vastgestelde netverlies. Bij de bepaling van de gasverkoop aan kleinverbruikers wordt gerekend met een benaderd percentage voor lek- en meetverschillen.

Bedrijfslasten

De kosten worden bepaald op historische basis, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor de waardering en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de producten zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

■ **Overig**

Vergelijkende cijfers

Doordat Essent NV is opgericht met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 1999 zijn geen vergelijkende cijfers 1998 beschikbaar. Ter bevordering van het inzicht in de ontwikkeling van de Groep zijn voor de resultatenrekening pro forma geconsolideerde vergelijkende cijfers over 1998 opgenomen, gebaseerd op dezelfde waarderingsgrondslagen als toegepast bij de opstelling van de jaarrekening over 1999.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is op basis van de indirecte methode opgesteld.

Toelichting op de geconsolideerde balans

1 Immateriële vaste activa

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
boekwaarde per 1-1-1999 (na uniformering)	8,3	3,8
inbreng ten gevolge van overnames	9,0	4,1
investeringen	9,2	4,2
afschrijvingen ten laste van resultaat	-4,2	-1,9
boekwaarde ultimo boekjaar	22,3	10,2
cumulatieve afschrijvingen	8,2	3,7
aanschafwaarde ultimo boekjaar	30,5	13,9

Deze post bestaat per ultimo 1999 voornamelijk uit aanloop- en ontwikkelingskosten.

2 Materiële vaste activa

essent
1999

	bedrijfs- gebouwen en terreinen	leidingen en installaties	andere vaste bedrijfs- middelen	werken in uitvoering	niet in productie- proces opge- nomen activa	totaal in miljoenen NLG	totaal in miljoenen EUR
boekwaarde per 1-1-1999 (na uniformering)	1.325,0	9.093,9	349,8	574,0	6,2	11.348,9	5.149,9
inbreng t.g.v. overnames	300,8	565,4	163,3	9,0	-0,1	1.038,4	471,2
investeringen	141,6	1.027,8	103,2	-299,0	2,3	975,9	442,8
buiten bedrijfstellingen	-25,2	-19,3	-10,3	-1,0	-0,2	-56,0	-25,3
afschrijvingen	-118,1	-859,1	-86,8	0,0	-4,0	-1.068,0	-484,6
boekwaarde ultimo boekjaar	1.624,1	9.808,7	519,2	283,0	4,2	12.239,2	5.554,0
cumulatieve afschrijvingen	1.598,4	10.692,7	523,4	0,0	2,0	12.816,5	5.815,9
aanschafwaarde ultimo boekjaar	3.222,5	20.501,4	1.042,6	283,0	6,2	25.055,7	11.369,9

Door middel van sale-en-lease-back-transacties is het juridisch eigendom van een deel van de verbruiksmeters van NV PNEM en NV MEGA LIMBURG overgedragen aan derden.

Tevens is het juridisch eigendom van de roerende delen van drie warmtekrachtcentrales van NV PNEM overgedragen aan derden. Bij NV MEGA LIMBURG is het juridisch eigendom van een groot aantal transformatoren en daaraan gerelateerde apparatuur, via sale-en-lease-back-transacties, aan derden overgedragen.

Daar het economisch eigendom is behouden, worden deze activa op dezelfde wijze verantwoord als de activa die juridisch en economisch eigendom zijn van de Groep.

Door NV MEGA LIMBURG en NV PNEM zijn, ter realisatie van de fiscale voordelen uit de energie-investeringsaftrek

(EIA) en VAMIL-regeling, sale-en-lease-back-transacties afgesloten voor een groot aantal warmtekrachtcentrales en een windpark.

Door Dorcogen BV is, ter realisatie van de energie-investeringsaftrek, een sale-en-lease-back-transactie afgesloten inzake het onverdeelde belang van Dorcogen BV in Desco CV.

Door NV EPZ worden materiële vaste activa die zijn gefinancierd via financial leasetransacties opgenomen, als waren zij volledig eigendom van EPZ. Activering heeft plaatsgevonden onder aftrek van het contante waardevoordeel van de transacties.

Door NV MEGA LIMBURG en NV EDON zijn cross-border-lease-transacties aangegaan met betrekking tot het grootste deel van de gasnetten. Deze activa zijn voor een langdurige periode, via daarvoor opgerichte groepsmaatschappijen, verhuurd aan derden. De betrokken derde partijen hebben deze activa weer onderverhuurd aan NV MEGA LIMBURG respectievelijk NV EDON. Aan het einde van de overeengekomen looptijd van de onderverhuurperiode heeft NV MEGA LIMBURG respectievelijk NV EDON het recht om de bij derden berustende rechten van verhuur te kopen. Zowel het juridisch als economisch eigendom zijn door de vennootschap behouden. Derhalve zijn deze activa opgenomen overeenkomstig de grondslagen die gehanteerd worden voor de overige materiële vaste activa van de Groep. Het nettovoordeel van deze transacties is in het betreffende boekjaar rechtstreeks ten gunste van het resultaat gebracht.

Door de NV VAM is een cross-border-transactie aangegaan met betrekking tot de vuilverbrandingsinstallatie te Wijster. Het nettovoordeel van deze transactie is rechtstreeks ten gunste van het resultaat gebracht.

De belangrijkste gehanteerde afschrijvingstermijnen voor de materiële activa zijn:

- gebouwen 25 – 30 jaar;
- waterkrachtcentrales 30 – 40 jaar;
- kerncentrale EPZ 20 jaar;
- conventionele productie-eenheden EPZ en grootschalige warmtekrachtcentrales 15 jaar;
- stortgaseenheden/bio-energiecentrale 10 – 15 jaar;
- kleinschalige warmtekrachtinstallaties 10 jaar;
- distributienetten gas, warmte en elektriciteit 20 – 30 jaar;
- glasvezelnetwerken 20 jaar;
- afvalverbrandingsinstallaties 20 jaar.

3 Financiële vaste activa

	deelnemingen	vorderingen op deelnemingen	latente belastingvorderingen	overige vorderingen	totaal in miljoenen NLG	totaal in miljoenen EUR
boekwaarde per 1-1-1999 (na uniformering)	583,2	272,8	89,2	210,1	1.155,3	524,2
inbreng ten gevolge van overnames	10,8	0,0	0,0	7,9	18,7	8,5
investeringen	66,7	90,4	0,0	38,9	196,0	89,0
desinvesteringen	-360,5	-105,6	-1,5	-56,0	-523,6	-237,6
boekwaarde ultimo boekjaar	300,2	257,6	87,7	200,9	846,4	384,1

De desinvestering heeft met name betrekking op de verkoop van het 50%-belang in EPON.

4 Voorraden

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
grondstoffen en materialen	160,7	72,9
overige	8,6	3,9
totaal voorraden ultimo boekjaar	169,3	76,8

5 Vorderingen

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
handelsdebiteuren	991,6	450,0
vorderingen op deelnemingen	2,4	1,1
overige vorderingen	2.480,1	1.125,3
vooruitbetaalde kosten	9,4	4,3
totaal vorderingen ultimo boekjaar	3.483,5	1.580,7

Onder de overige vorderingen is tevens de per ultimo bestaande vordering in verband met de verkoop van het 50%-belang in EPON opgenomen. Inmiddels is de koopprijs door de kopers voldaan.

6 Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt bij de vennootschappelijke balans nader toegelicht.

essent
1999

7 Voorzieningen

	herstructurering energiesector	ziektekosten- verz. voorm. werknemers	milieu- actieplan	assurantie- fonds eigen risico	groot onderhoud	subtotaal in miljoenen NLG	subtotaal in miljoenen EUR
boekwaarde per 1-1-1999	187,9	115,1	64,7	85,0	89,8	542,5	246,2
inbreng t.g.v. overnames	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	1,2
toevoegingen	858,7	11,1	35,8	3,1	44,7	953,4	432,6
onttrekkingen	-33,5	-10,4	-49,0	-2,6	-53,3	-148,8	-67,5
boekwaarde ultimo boekjaar	1.015,6	115,8	51,5	85,5	81,2	1.349,6	612,5

7 Voorzieningen (vervolg)

	subtotaal	amovering centrales	kernenergie	afwerking stortplaatsen	overig	totaal in miljoenen NLG	totaal in miljoenen EUR
boekwaarde per 1-1-1999	542,5	48,0	782,1	84,3	92,6	1.549,5	703,1
inbreng t.g.v. overnames	2,5	0,0	0,0	128,7	19,6	150,8	68,5
toevoegingen	953,4	2,1	21,5	22,7	20,2	1.019,9	462,8
onttrekkingen	-148,8	-4,5	-2,5	-14,8	-15,1	-185,7	-84,2
boekwaarde ultimo boekjaar	1.349,6	45,6	801,1	220,9	117,3	2.534,5	1.150,2

Onder de grondslagen voor de waardering is op bladzijde 35 en 36 een toelichting gegeven op de voorzieningen.

8 Langlopende schulden

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
boekwaarde per 1-1-1999	5.519,9	2.504,8
waarvan met een looptijd langer dan 1 jaar	5.029,9	2.282,5
waarvan met een looptijd van ten hoogste 1 jaar	490,0	222,3
inbreng als gevolg van overnames	821,6	372,8
opgenomen leningen	126,4	57,4
afgelost op leningen	-1.245,6	-565,2
boekwaarde ultimo boekjaar	5.222,3	2.369,8
waarvan met een looptijd langer dan 1 jaar	4.547,3	2.063,5
waarvan met een looptijd van ten hoogste 1 jaar	675,0	306,3

essent
1999

specificatie leningen met een looptijd langer dan 1 jaar

	looptijd in klassen				totaal per ultimo boekjaar in miljoenen	totaal per ultimo boekjaar in miljoenen
	1-5	5-10	10-15	vanaf 15		
					NLG	EUR
rente %						
3-4	48,2	55,3	0,0	0,0	103,5	46,9
4-5	87,8	61,7	0,7	0,0	150,2	68,2
5-6	630,8	488,5	86,3	0,0	1.205,6	547,1
6-7	630,6	490,7	234,0	79,5	1.434,8	651,1
7-8	245,0	208,4	94,3	26,3	574,0	260,5
8-9	632,5	138,8	6,1	3,2	780,6	354,2
9-10	66,9	20,9	9,4	195,4	292,6	132,8
10-11	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,2
11-12	5,6	0,0	0,0	0,0	5,6	2,5
totaal in NLG	2.347,8	1.464,3	430,8	304,4	4.547,3	
totaal in EUR	1.065,4	664,5	195,5	138,1		2.063,5

Onder de langlopende schulden worden leningen opgenomen, die langer dan één jaar ter beschikking staan. De bedragen voor aflossing welke binnen één jaar vervallen, worden opgenomen onder de kortlopende schulden. Het gemiddelde rentepercentage over de langlopende schulden bedraagt 6,78%.

essent
1999

In de langlopende schuld is begrepen:

Converteerbare obligaties De converteerbare obligaties ad NLG 4,8 miljoen (EUR 2,2 miljoen) zijn met ingang van 1 mei 2001 gedurende de gehele verdere looptijd van de lening ter keuze van de houders converteerbaar in niet-royeerbare certificaten van gewone aandelen in Molens voor Milieu BV.

Medium Term Notes Per ultimo 1999 zijn voor een bedrag van NLG 325,7 miljoen (EUR 147,8 miljoen) Medium Term Notes uitgegeven.

Achtergestelde leningen De achtergestelde leningen ad NLG 209,1 miljoen (EUR 94,9 miljoen) zijn achtergesteld bij de vorderingen van andere schuldeisers.

Langlopende verplichtingen windparken De langlopende verplichtingen windparken ad NLG 46,1 miljoen (EUR 20,9 miljoen) worden gevoed uit B-Map gelden en worden gewaardeerd op basis van netto contante waarde.

Projectfinanciering AZN Een bedrag van NLG 662,7 miljoen (EUR 300,7 miljoen) heeft betrekking op de projectfinanciering van de afvalverbrandingsinstallatie in Moerdijk.

Overige langlopende geldleningen De overige langlopende geldleningen bedragen NLG 3.298,9 miljoen (EUR 1.497,0 miljoen).

9 Kortlopende schulden

	in miljoenen	in miljoenen
	NLG	EUR
aflossing langlopende schulden (< 1 jr)	675,0	306,3
kasgeldleningen, commercial paper etc.	1.893,7	859,3
kredietinstellingen	184,9	83,9
leveranciers	600,2	272,4
belastingen en premies sociale verzekeringen	176,9	80,3
overig	1.164,2	528,3
totaal kortlopende schulden per ultimo boekjaar	4.694,9	2.130,5

10 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

EdeA V.O.F. In het kader van de samenwerking met DSM in EdeA V.O.F. hebben NV PNEM en NV MEGA LIMBURG zich ten opzichte van DSM garant gesteld voor de verplichtingen van EZN Swentibold BV, welke optreedt als venoot in EdeA V.O.F. Ten behoeve van de financiering van EdeA V.O.F. is door NV PNEM en NV MEGA LIMBURG per 17 januari 1997 een kredietfaciliteit verstrekt van gezamenlijk maximaal NLG 320 miljoen (EUR 145,2 miljoen).

Leasetransacties In verband met lease-and-lease-back-transacties in 1998 bij NV MEGA LIMBURG gerealiseerd, bestaan contractuele verplichtingen en rechten met een contante waarde van USD 516,8 miljoen. Door NV EDON zijn in 1998 en 1999 cross-border-lease-transacties aangegaan, waarbij de contractuele verplichtingen en rechten een contante waarde vertegenwoordigen van USD 1.094,4 miljoen resp. USD 689,5 miljoen. Door NV VAM is in 1999 een cross-border-lease-transactie aangegaan, waarbij de contractuele verplichtingen en rechten een contante waarde vertegenwoordigen van USD 460,0 miljoen. Naar de inschatting van de Raad van Bestuur zijn de verplichtingen en rechten uit deze leasetransacties volledig aan elkaar gelijk.

AZN In verband met de bouw van de afvalverbrandingsinstallatie te Moerdijk door de N.V. Afvalverbranding Zuid Nederland (AZN) zijn afvalleveringscontracten gesloten met de Noord-Brabantse afvalsturingsorganisatie en Zeeuwse samenwerkingsverbanden. De verplichtingen uit hoofde van de betreffende financieringsovereenkomsten worden in de exploitatiefase volledig gedekt door inkomsten op grond van afvalleveringscontracten. De nakoming van deze contracten kan worden gevorderd van de in de afvalsturingsorganisaties en samenwerkingsverbanden deelnemende gemeenten. Voor de verplichtingen uit hoofde van de financieringsovereenkomsten hebben NV PNEM, NV MEGA LIMBURG en Delta Nutsbedrijven zich ten behoeve van de financiers gezamenlijk borg gesteld voor maximaal NLG 500 miljoen (EUR 227 miljoen). Het aandeel van NV PNEM en NV MEGA LIMBURG hierin bedraagt maximaal NLG 400 miljoen gulden (EUR 182 miljoen).

Voor een aantal deelnemingen, waarmee NV EDON klant- en leveranciersrelaties heeft, zijn ten behoeve van financiers en andere betrokkenen garanties afgegeven. Uitgaande van de continuïteit van deze relaties zijn hier naar verwachting geen risico's aan verbonden.

NV PNEM/MEGA heeft in het kader van door Entrade BV aangegane verplichtingen met betrekking tot een langlopende gastransportovereenkomst (Interconnector) een bankgarantie verstrekt van maximaal GBP 14,1 miljoen.

11 Verklaringen ex artikel 403 boek 2 BW

Essent NV heeft zich, middels een verklaring ex artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld ten behoeve van PNEM MEGA Groep NV en NV EDON Groep.

De PNEM/MEGA Groep NV heeft zich, middels een verklaring ex artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld ten behoeve van NV MEGA LIMBURG, NV PNEM, EnTrade BV, Essent Energie BV, Essent Energy Trading BV, Energy Systems BV en Palet Kabelcom BV.

NV MEGA LIMBURG heeft zich ex artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor MEGA LIMBURG Commerciële Zaken BV, de BV's Megasnet I t/m V en NV Nutsbedrijf Heerlen.

NV PNEM heeft zich, conform artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld ten behoeve van haar dochterbedrijven PNEM Leidingen BV, PNEM Energieverkoop BV en PNEM Diensten BV.

Energy Systems BV heeft zich, conform artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld ten behoeve van haar dochterbedrijven Peelland Energie NV en BV Stadsverwarming Zuid.

Palet Kabelcom BV heeft zich, conform artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld ten behoeve van haar dochterbedrijven MEGA Limburg Telediensten BV en PNEM Teleservices BV.

NV Nutsbedrijf Heerlen heeft zich ex artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor Nutsbedrijf Heerlen COZ BV en Nuhhold BV.

De NV EDON Groep heeft zich, middels een verklaring ex artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld ten behoeve van NV EDON Leveringsbedrijf, EDON Energiediensten BV, EDON Energiecontracten BV en EDON Gasnetwerken BV.

EDON Beheer BV heeft zich ex artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor NV CasTel en Gaswacht AGOG BV.

NV CasTel heeft zich, conform artikel 403 boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld ten behoeve van haar dochterbedrijven CasTel Friesland NV, CasTel Groningen/Drenthe NV, CasTel IJsselland NV, CasTel Media BV, CasTel Network Services BV, CAI GAZO NV en CAI Kampen BV.

Hanze Milieu NV heeft zich, conform artikel 403, boek 2 Burgerlijk Wetboek, hoofdelijk aansprakelijk gesteld ten behoeve van haar dochterbedrijven Hazelaar Milieu BV, Wolter Potze Holding BV, Afvalstoffen Transport Friesland BV en De Pijp Afvalverwerking BV.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

■ Opbouw bedrijfsresultaat per segment

In onderstaand overzicht is het bedrijfsresultaat per segment weergegeven. De bedrijfsresultaten van de drie segmenten vormen samengeteld het bedrijfsresultaat van de groep. Bij de weergegeven brutomarge, kosten en opbrengsten, zijn intercompany-leveringen tussen de segmenten inbegrepen. Deze worden op groepsniveau geëlimineerd. Tot het segment kabelcom worden de groepsmaatschappijen Palet en CasTel, alsmede de aan kabelcom gelieerde activiteiten gerekend. In 1999 is @Home Benelux voor het eerst in de consolidatie en daarmee in het bedrijfsresultaat van dit segment opgenomen.

Het segment milieu wordt gevormd door de groepsmaatschappijen Hanze Milieu, PMG Milieu-Services en AVL. In 1999 is dit segment uitgebreid met de VAM. Alle overige groepsmaatschappijen, inclusief de houdstermaatschappijen, worden tot het segment energie gerekend.

	1999		pro forma 1998	
	in miljoenen		in miljoenen	
	NLG	NLG	EUR	EUR
segment energie				
brutomarge	2.318,2	2.179,6	1.052,0	989,1
overige opbrengsten	1.252,7	1.156,8	568,5	524,9
	3.570,9	3.336,4	1.620,5	1.514,0
bedrijfslasten	2.809,3	2.809,7	1.274,8	1.275,0
bedrijfsresultaat	761,6	526,7	345,7	239,0
segment kabelcom				
brutomarge	331,0	276,1	150,2	125,3
overige opbrengsten	54,1	61,6	24,5	28,0
	385,1	337,7	174,7	153,3
bedrijfslasten	354,2	290,8	160,7	132,0
bedrijfsresultaat	30,9	46,9	14,0	21,3
segment milieu				
brutomarge	544,0	275,1	246,9	124,8
overige opbrengsten	6,4	6,0	2,9	2,7
	550,4	281,1	249,8	127,5
bedrijfslasten	411,1	194,5	186,6	88,2
bedrijfsresultaat	139,3	86,6	63,2	39,3

essent
1999

Onder de overige opbrengsten zijn opgenomen de posten: geactiveerde productie voor het eigen bedrijf, overige bedrijfsopbrengsten en Sep-normvergoeding. Onder de bedrijfslasten zijn opgenomen de posten: personeelslasten, afschrijvingen, overige bedrijfskosten en kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten.

1 Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

De geactiveerde productie voor het eigen bedrijf betreft voornamelijk de aan investeringsprojecten toegerekende kosten van het eigen personeel en materieel.

2 Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie van deze opbrengsten in 1999 is als volgt:

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
opbrengsten dienstverlening openbare verlichting etc.	70,1	31,8
opbrengsten verhuur en service	31,5	14,3
opbrengsten incasso voor derden	8,2	3,7
opbrengsten werken voor derden	187,9	85,3
boekwinst verkoop materiële vaste activa	2,0	0,9
diverse bedrijfsopbrengsten	155,5	70,6
totaal overige bedrijfsopbrengsten	455,2	206,6

3 Sep-normvergoeding voor afschrijving en exploitatie

Deze post betreft een door EPZ ontvangen Sep-normvergoeding voor afschrijvingen, tezamen met de normvergoeding voor de exploitatiekosten van de centrales.

4 Personeelslasten

Deze lasten kunnen in 1999 als volgt worden gespecificeerd:

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
salarissen	855,0	388,0
sociale lasten	86,2	39,1
pensioenlasten	83,8	38,0
overige personeelskosten	39,4	17,9
totaal personeelslasten	1.064,4	483,0

Ultimo 1999 waren er 10.273 medewerkers werkzaam in onze onderneming, op basis van fte's bedraagt dit aantal 9.852.

De bezoldiging van de Raad van Commissarissen bedraagt over het verslagjaar NLG 0,5 miljoen (EUR 0,2 miljoen).

De bezoldiging inclusief sociale lasten aan de Raad van Bestuur bedraagt in het verslagjaar NLG 3,4 miljoen (EUR 1,5 miljoen).

5 Afschrijvingen

De afschrijvingen in 1999 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
afschrijving immateriële vaste activa	4,2	1,9
afschrijving materiële vaste activa	1.068,0	484,7
totaal afschrijvingen	1.072,2	486,6

Het effect van de in de openingsbalans doorgevoerde mutaties ten gevolge van de harmonisatie resulteert in NLG 107 miljoen (EUR 48,6 miljoen) lagere afschrijvingen.

6 Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten

Deze kosten kunnen in 1999 als volgt worden gespecificeerd:

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
materialen	203,5	92,3
uitbesteed werk	487,2	221,1
uitzend- en inleenkrachten	105,7	48,0
overige kosten	318,1	144,3
totaal kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten	1.114,5	505,7

7 Overige bedrijfskosten

Van de overige bedrijfskosten in 1999 kan de volgende specificatie worden gegeven:

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
contractuele afdracht aan gemeenten	36,6	16,6
toevoegingen aan de voorzieningen	140,2	63,7
overige	43,3	19,6
totaal overige bedrijfskosten	220,1	99,9

De contractuele afdrachten aan gemeenten zijn verantwoord onder de post overige bedrijfskosten.

Bij de overname van enkele energiedistributiebedrijven zijn overeenkomsten gesloten met betrekking tot de gasactiviteiten, op grond waarvan jaarlijks een uitkering aan gemeenten wordt gedaan.

Deze uitkeringen worden hetzij bepaald op basis van het saldo van de behaalde brutomarge en geïndexeerde exploitatiekosten hetzij op basis van een minimumuitkering.

8 Uitkomst der financiële baten en lasten

De specificatie van deze post in 1999 luidt als volgt:

	in miljoenen	in miljoenen
	NLG	EUR
rentelasten	556,5	252,5
rente-baten:		
bouwrente	-2,7	-1,2
normvergoeding rente Sep	-125,5	-57,0
overige	-94,7	-43,0
totaal financiële baten en lasten	333,6	151,3

9 Resultaat niet-geconsolideerde deelnemingen

Het resultaat van de niet-geconsolideerde deelnemingen bestaat enerzijds uit het aandeel van de Groep in het resultaat van die deelnemingen waarin een belang van 20 procent of meer wordt gehouden en anderzijds uit dividenden ontvangen van deelnemingen waarin de Groep een belang van minder dan 20 procent houdt.

10 Aandeel derden in geconsolideerd groepsresultaat

Het betreft hier het aandeel van derden in het resultaat van groepsmaatschappijen, waarin Essent NV geen 100%-belang heeft.

11 Buitengewoon resultaat

Onder het buitengewoon resultaat is de boekwinst van NLG 1.739,0 miljoen (EUR 789,1 miljoen) van het door de EDON Groep verkochte 50%-belang in EPON opgenomen. Tevens is onder het buitengewoon resultaat het financieel voordeel na aftrek van kosten, netto NLG 90,2 miljoen (EUR 40,9 miljoen) opgenomen, als gevolg van aangegane cross-border-lease-transacties. De dotatie aan de voorziening herstructurering energiesector ad NLG 850,0 miljoen (EUR 385,7 miljoen) is als buitengewone last verantwoord.

Vennootschappelijke balans

na winstbestemming

	31-12-1999	01-01-1999	31-12-1999	01-01-1999
	in miljoenen		in miljoenen	
	NLG	NLG	EUR	EUR
activa				
vaste activa				
financiële vaste activa	4.752,0	3.663,3	2.156,4	1.662,4
totaal vaste activa	4.752,0	3.663,3	2.156,4	1.662,4
vlottende activa				
vorderingen	149,9	0,0	68,0	0,0
totaal vlottende activa	149,9	0,0	68,0	0,0
liquide middelen	0,1	0,1	0,0	0,0
totaal activa	4.902,0	3.663,4	2.224,4	1.662,4
passiva				
eigen vermogen				
aandelenkapitaal	330,0	330,0	149,7	149,7
agioreserve	3.333,4	3.333,4	1.512,6	1.512,6
overige reserve	1.088,7	0,0	494,1	0,0
totaal eigen vermogen	4.752,1	3.663,4	2.156,4	1.662,4
kortlopende schulden	149,9	0,0	68,0	0,0
totaal passiva	4.902,0	3.663,4	2.224,4	1.662,4

essent
1999

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening

	1999	1999
	in miljoenen	
	NLG	EUR
resultaat deelnemingen	1.578,5	716,5
saldo winst	1.578,5	716,5

Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

■ Waardering en resultaatbepaling

Voor de grondslagen van de waardering en resultaatbepaling, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

■ Financiële vaste activa

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
deelnemingen in Groepsmaatschappijen	4.752,0	2.156,4
totaal per 31-12-1999	4.752,0	2.156,4

Deelnemingen in Groepsmaatschappijen worden gewaardeerd op het evenredig aandeel in de intrinsieke waarde.

■ Vorderingen

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
Groepsmaatschappijen	149,9	68,0
totaal per 31-12-1999	149,9	68,0

essent
1999

■ Geplaatst en volgestort aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt NLG 661,1 miljoen (EUR 300 miljoen). Dit betreft 300 miljoen aandelen van elk één euro. Hiervan zijn ultimo 1999 149.732.196 aandelen geplaatst en volgestort. Storting op aandelen anders dan in geld heeft plaatsgevonden middels inbreng van 22.670.950 aandelen (nominaal elk één gulden) van NV EDON Groep en 191.593.211 aandelen (nominaal elk één gulden) van PNEM/MEGA GROEP NV.

Op 31 december 1999 worden 50.000 aandelen ESSENT NV (nominaal één euro) gehouden door dochtermaatschappijen NV EDON Groep alsmede PNEM/MEGA GROEP NV.

■ Agioreserve

In het verslagjaar is de agioreserve niet gewijzigd.

■ Overige reserves

	in miljoenen	in miljoenen
	NLG	EUR
algemene reserve per 1-1-1999	-	-
resultaat na winstbestemming	1.428,6	648,3
in 1999 betaalde goodwill	-339,9	-154,2
	<hr/>	<hr/>
algemene reserve per 31-12-1999	1.088,7	494,1

■ Kortlopende schulden

	in miljoenen	in miljoenen
	NLG	EUR
dividend	149,9	68,0
	<hr/>	<hr/>
totaal per 31-12-1999	149,9	68,0

Overige gegevens

Accountantsverklaring

Opdracht Wij hebben de jaarrekening 1999 van Essent NV te Arnhem gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vennootschap. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening.

Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de vennootschap daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en samenstelling van het vermogen op 31 december 1999 en van het resultaat over 1999 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW 2.

Arnhem, 13 april 2000

Ernst & Young Accountants

Winstbestemming

Statutaire bestemming van het resultaat

Overeenkomstig artikel 37 van de statuten staat de winst, voor zover deze winst niet wordt gereserveerd of krachtens door de vennootschap toegekende winstrechtent dient te worden uitgekeerd, ter vrije beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders. Ieder aandeel is gelijkelijk tot de winst gerechtigd.

Bestemming resultaat boekjaar 1999

De winst- en verliesrekening sluit met een saldo winst van NLG 1.578,5 miljoen (EUR 716,3 miljoen).

Het voorstel tot bestemming van de winst is als volgt:

	in miljoenen NLG	in miljoenen EUR
uitkering dividend 1999	149,9	68,0
toevoeging aan de algemene reserve	1.428,6	648,3
totaal	1.578,5	716,3

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Access Energy BV

Essent NV en het Britse bedrijf Centrica hebben op 17 februari 2000 bekend gemaakt dat zij gezamenlijk een joint venture – Access Energy BV – gaan oprichten, met de bedoeling groot-schalige energiehandelsactiviteiten te ontwikkelen in Nederland, België en Duitsland.

Access Energy – waarin Essent en Centrica elk een belang van 50% nemen – wordt gevestigd in Nederland. De combinatie van Essent's sterke positie op de elektriciteitsmarkt en Centrica's expertise in gashandel en risk-managementsystemen, zal Access Energy in staat stellen concurrerend producten en diensten op het gebied van elektriciteit, gas en risicomanagement aan te bieden in deze zich snel ontwikkelende markten.

■ Belangrijkste deelnemingen van de Essent Groep

per 31 december 1999

geconsolideerde groepsmaatschappijen	vestigingsplaats	aandeel Essent Groep
PNEM MEGA Groep NV	Tilburg	100%
NV EDON Groep	Zwolle	100%
NV PNEM	's-Hertogenbosch	100%
NV MEGA LIMBURG	Maastricht	100%
energie		
Essent Energie BV	Vught	100%
Essent Energy Trading BV	Waalre	100%
Essent Energie Gmbh	Düsseldorf	100%
PNEM MEGA Energieverkoop BV	's-Hertogenbosch	100%
Netwerk Facilities BV	Nederweert	100%
PMG Facilities BV	Waalre	100%
PNEM MEGA Lichtservices BV	Valkenswaard	100%
NV EDON Netwerk	Groningen	100%
NV EDON Leveringsbedrijf	Zwolle	100%
NV Frigem Holding	Leeuwaren	100%
NV Westergo Holding	Sneek	100%
PNEM Netwerk BV	's-Hertogenbosch	100%
PNEM Leidingen BV	's-Hertogenbosch	100%
PNEM Energieverkoop BV	's-Hertogenbosch	100%
Energy Systems BV	's-Hertogenbosch	100%
BV Stadsverwarming Zuid	Heerlen	100%
Peelland Energie NV	Helmond	100%
MEGA LIMBURG Netwerk BV	Landgraaf	100%
MEGA LIMBURG Commerciële Zaken BV	Roermond	100%
MEGA Warmtekracht BV	Maastricht	100%
NV Nutsbedrijf Heerlen	Heerlen	100%
Nutsbedrijf Heerlen CoZ BV	Heerlen	100%
N.V. Elektriciteit-Produktiemaatschappij Zuid-Nederland EPZ	Eindhoven	66,7%
Amergas BV	Geertruidenberg	83,3%
EPZ Utilities BV	Eindhoven	66,7%
EnTrade BV	Tilburg	100%
EnTrade Pipe BV	Tilburg	100%
EZN Swentibold BV	Geleen	100%
Dorcogen BV	's-Hertogenbosch	100%
EDON Warmte/kracht Emmen BV	Zwolle	100%
EWK Nederland BV	Groningen	100%
VAMIJ Beheer BV	Wijster	100%
Ijsselmij Warmte Kracht Hengelo BV	Zwolle	100%
Molens voor Milieu BV	Groningen	100%
Windpark Lauwersoog BV	Groningen	100%
Eemspolder LP BV	Groningen	100%

essent
1999

geconsolideerde groepsmaatschappijen	vestigingsplaats	aandeel Essent Groep
--------------------------------------	------------------	-------------------------

milieu/afvalverwerking

Hanze Milieu NV	Zwolle	100%
VAM NV	Wijster	99,98%
Afalstoffen Transport Friesland BV	Drachten	100%
De Pijp Afvalverwerking BV	Heerenveen	100%
Hazelaar Milieu BV	Coevorden	100%
Hanze Milieu Waste Care (S.C.D. BV)	Zwolle	100%
Bion Holding BV	Zwolle	100%
Wolter Potze Holding BV	Ter Apel	100%
Hanze Re-Use BV	Zwolle	100%
Twente Milieu Bedrijven BV	Hengelo	100%
Berkel Milieubedrijven BV	Zutphen	100%
Armhoede BV	Zwolle	100%
Insulinde Recycling BV	Amsterdam	100%
NV PNEM Milieuprojecten	's-Hertogenbosch	100%
PMG Milieu Services BV	Valkenswaard	100%
NV Sturing Afvalverwijdering Limburg	Maastricht	100%
Coro BV	Roosendaal	100%
NV Afvalverbranding Zuid-Nederland (AZN)	's-Hertogenbosch	80%

essent
1999

kabelcommunicatie

Palet Kabelcom BV	Maastricht	100%
NV CasTel	Groningen	100%
NV PNEM Teleservices	's-Hertogenbosch	100%
MEGA LIMBURG Telediensten NV	Maastricht	100%
Houdstermaatschappij Limburgse CAI akt. BV	Maastricht	100%
Coriotel BV	Heerlen	100%
Castel Media BV	Groningen	100%
CasTel Network Services BV	Groningen	100%
@Home Benelux BV	Amsterdam	70%

overig

EDON Beheer BV	Zwolle	100%
EDON International BV	Zwolle	100%
EDON Domestiq Services BV	Zwolle	100%
Volta Limburg BV	Landgraaf	79,5%
Gaswacht/Gasrent Leeuwarden BV	Leeuwarden	70%

niet-geconsolideerde groepsmaatschappijen

	vestigingsplaats	aandeel Essent Groep	waarderings- grondslag
energie			
NV Samenwerkende Elektriciteits-Productiebedrijven (Sep)	Arnhem	16,7%	k
EdeA V.O.F.	Geleen	50%	v
Desco BV	Dordrecht	33,3%	v
Desco CV	Dordrecht	33,3%	v
V.O.F. Warmte/Kracht Maastricht Mill	Maastricht	50%	v
Energiecombinatie Meerhoven BV	Eindhoven	50%	v
Windpark Van Pallandt BV	Middelharnis	50%	v
Elsta BV	Middelburg	25%	v
Elsta BV & Co CV	Middelburg	24,75%	v
Inkoopcombinatie Elsta V.O.F.	Middelburg	33,3%	v
AVI-Twente BV	Enschede	30%	v
Delesto BV	Delfzijl	50%	a
Salinco V.O.F.	Hengelo	50%	a
Interkraft Trading	Arendal (Noorwegen)	14,3%	k
Energiemaatschappij Noord Oost Participaties BV	Arnhem	50%	v
KW Eemsmond BV	Groningen	50%	v
BV Energiewacht EGD	Veendam	50%	v
Gaswacht/Gasrent Sneek BV	Sneek	49,8%	v
NV Energiewacht Groep	Zwolle	50%	v
GEAS Energiewacht vof	Enschede	50%	v
COVRA	's-Gravenhage	20%	k
NV WAMOB	Helmond	50%	v
milieu/afvalverwerking			
Coolrec BV	Eindhoven	50%	v
Van Gansewinkel Groep BV	Maarheze	25%	v
Veluwe Afval Recycling BV (VAR)	Voorst	19,99%	k
kabelcommunicatie			
Tritone BV	Maastricht	12,5%	k
Mediakabel BV	Middelharnis	40,8%	v
overig			
Kema Nederland BV	Arnhem	25%	k
Gastec NV	Apeldoorn	23,6%	k
BSC/Thorn Beheer BV	Groningen	50%	v

essent
1999

v = waardering deelneming op basis van vermogensmutatiemethode

k = waardering deelneming op basis van verkrijgingsprijs

a = waardering deelneming op basis van actuele waarde

■ Kengetallen

		1999	pro forma 1998	pro forma 1997	pro forma 1996	pro forma 1995
personeel						
aantal medewerkers per ultimo jaar	aantal fte	10.273 9.852	10.051 9.639	8.179 7.799	7.818 7.643	7.817 7.682
elektriciteit						
afzet	GWh	35.510	36.086	30.972	29.680	30.189
aantal klanten	x 1.000	2.320	2.282	2.207	2.181	2.152
gas						
afzet	mln m ³	6.243	6.202	5.931	6.941	5.969
aantal klanten	x 1.000	1.681	1.655	1.533	1.515	1.496
warmte						
afzet	Gj x 1.000	12.805	10.844	8.612	8.642	7.505
aantal klanten	x 1.000	44	44	49	49	43
kabelcom						
abonnees audio/videodiensten	x 1.000	1.481	1.434	1.344	1.193	1.024
milieu						
afvalverwerking	x 1.000 ton	2.900	2.607	2.161	166	-

essent
1999

Toelichting gegevens:

In de cijfers zijn vanaf 1997 AVL Limburg en AZN opgenomen; vanaf 1998 zijn EPZ, Nutsbedrijf Heerlen, @Home Benelux en Westergo toegevoegd. De VAM is voor het eerst in 1999 opgenomen. Voor het jaar 1995 zijn geen gegevens van afvalverwerking beschikbaar.

■ Berekeningswijze financiële ratio's

Cash flow (excl. buitengewoon resultaat)

Nettoresultaat exclusief buitengewone baten plus afschrijvingen. Voor vergelijkingsdoeleinden is het buitengewoon resultaat buiten beschouwing gelaten.

Rentabiliteit van het gemiddeld totaalvermogen (RTV)

Bedrijfsresultaat (exclusief/inclusief buitengewoon resultaat) plus rentebaten plus resultaat uit deelnemingen x 100%, gedeeld door het gemiddeld totaal vermogen. Bij de bepaling van het gemiddeld totaal vermogen is de per ultimo 1999 bestaande vordering inzake de verkoop van het belang in EPON buiten beschouwing gelaten.

Rentabiliteit van het gemiddeld eigen vermogen (REV)

Nettoresultaat (exclusief/inclusief buitengewoon resultaat) x 100%, gedeeld door het gemiddeld eigen vermogen.

Solvabiliteit Groepsvermogen x 100%, gedeeld door het totaal vermogen per ultimo jaar. Bij de bepaling van het totaal vermogen is de per ultimo 1999 bestaande vordering inzake de verkoop van het belang in EPON buiten beschouwing gelaten.

Interest coverage rate Bedrijfsresultaat plus rentebaten (inclusief normvergoeding rente door Sep) gedeeld door de rentelasten.

Gearing Rentedragend vreemd vermogen x 100%, gedeeld door het rentedragend vreemd vermogen plus het groepsvermogen. Bij de bepaling van het rentedragend vreemd vermogen is verondersteld dat de vordering inzake de verkoop van het belang in EPON per ultimo 1999 geëffectueerd zou zijn en resulteert in een daling van het rentedragend vreemd vermogen met eenzelfde bedrag.

■ Gebruikte afkortingen

V volt, eenheid van elektrische spanning

J joule, eenheid van elektrische arbeid

A ampère, eenheid van elektrische stroom

VA volt x ampère, eenheid van elektrisch schijnbaar vermogen

W watt, eenheid van vermogen

Wh wattuur, geleverde eenheid van 1 watt gedurende 1 uur

k kilo = 1.000 (kV = kilovolt, kWh = kilowattuur, KW = kilowatt)

M mega = 1.000 kilo

G giga = 1.000 mega

fte full time equivalents, aantal medewerkers omgerekend naar een volledige werkweek

Gegevens Raad van Commissarissen

■ ir. D.D.P. Bosscher

nationaliteit : Nederlandse
geboortejaar : 1945
benoemd : 3 december 1999, tot medio 2003
hoofdfunctie : director Technology and Development
Sappi Fine Paper plc
nevenfunctie : ■ commissaris NV Elektriciteits-Productie-
maatschappij Zuid-Nederland EPZ

■ J.H.M. Bronckers

nationaliteit : Nederlandse
geboortejaar : 1945
benoemd : 3 december 1999, tot medio 2003
hoofdfunctie : lid Gedeputeerde Staten van
de provincie Limburg
nevenfunctie : ■ commissaris NV Elektriciteits-Productie-
maatschappij Zuid-Nederland EPZ

■ mr. J.A.M. Hendrixx

nationaliteit : Nederlandse
geboortejaar : 1941
benoemd : 3 december 1999, tot medio 2004
hoofdfunctie : Commissaris der Koningin in de
provincie Overijssel
nevenfuncties: ■ voorzitter Raad van Commissarissen
Scania Nederland BV
■ commissaris NV Bank Nederlandse
Gemeenten
■ voorzitter Waarderingskamer
■ voorzitter Raad van Toezicht
Waarborgfonds voor de Zorgsector

■ mr. F.J.M. Houben

nationaliteit : Nederlandse
geboortejaar : 1939
benoemd : 3 december 1999, tot medio 2004
hoofdfunctie : Commissaris der Koningin in
de provincie Noord-Brabant
nevenfuncties: ■ lid van de Raad van Toezicht en Advies
Vereniging Nederland Distributieland
■ voorzitter van de Rijn-Schelde-Delta-
Commissie
■ bestuurslid Stichting Nationaal
Groenfonds

■ ir. K. Hubée

nationaliteit : Nederlandse
geboortejaar : 1930
benoemd : 3 december 1999, tot medio 2002
hoofdfunctie : voormalig vice-voorzitter Raad van
Bestuur en Groepsraad NV Philips
nevenfuncties: ■ voorzitter Raad van Commissarissen
Brabantia/BIS International Holding NV
■ voorzitter Raad van Commissarissen NV
Brabantse Ontwikkelings Maatschappij
■ voorzitter Raad van Commissarissen
Koninklijke PTT Nederland NV
■ voorzitter Raad van Commissarissen
Philips Electronics Nederland BV
■ voorzitter Raad van Commissarissen
Simac Techniek NV

■ W.H. Huijbregts-Schiedon

nationaliteit : Nederlandse
geboortejaar : 1948
benoemd : 3 december 1999, tot medio 2001
hoofdfunctie : lid Gedeputeerde Staten van de provincie
Noord-Brabant
nevenfuncties: ■ commissaris NV Elektriciteits-Productie-
maatschappij Zuid-Nederland EPZ
■ voorzitter Havenschap Moerdijk

■ Sj. Kremer

nationaliteit : Nederlandse
geboortejaar : 1945
benoemd : 3 december 1999, tot medio 2003
hoofdfunctie : burgemeester van de gemeente
De Wolden
nevenfuncties: ■ lid Algemeen Bestuur VNG
■ lid Dagelijks Bestuur VNG Drenthe

■ drs. R. Lanning

nationaliteit : Nederlandse

geboortejaar : 1935

benoemd : 3 december 1999, tot medio 2004

hoofdfunctie : burgemeester van de gemeente
Hardenberg

nevenfuncties: ■ commissaris Waterleiding Maatschappij
Overijssel

■ commissaris WAVIN BV

■ voorzitter Raad van Commissarissen
WADINCO Beheer BV

■ lid Raad van Toezicht Stichting Larcom

■ commissaris Schagen Groep Beheer BV

■ voorzitter Bestuur Coöperatie
Kruidentelersvereniging & -drogerij
Angelica

■ drs. A.G. van Leersum

nationaliteit : Nederlandse

geboortejaar : 1934

benoemd : 3 december 1999, tot medio 2001

hoofdfunctie : voormalig voorzitter Kamer van
Koophandel voor Twente en Salland
(nu: Veluwe en Twente)

nevenfuncties: ■ voorzitter Stichting Twente-promotie

■ lid Raad van Toezicht Rijksmuseum
Twente

■ lid Raad van Commissarissen
Tauw Beheer BV Deventer
Honorair Consul B.R. Deutschland

■ drs. C.J.J.S. Majoor

nationaliteit : Nederlandse

geboortejaar : 1943

benoemd : 3 december 1999, tot medio 2001

hoofdfunctie : burgemeester van de gemeente Weert

nevenfuncties: ■ voorzitter Raad van Toezicht
Stichting St. Anna

■ prof. dr P.W. Moerland

nationaliteit : Nederlandse

geboortejaar : 1949

benoemd : 3 december 1999, tot medio 2002

hoofdfunctie : hoogleraar Ondernemingsfinanciering en
Corporate Governance aan de Katholieke
Universiteit Brabant

nevenfuncties: ■ voorzitter Raad van Commissarissen C.M.
van Sillevolt NV

■ lid Raad van Beheer Rabobank Nederland

■ commissaris NV Elektriciteits-Productie-
maatschappij Zuid-Nederland EPZ

■ dr. J.V.H. Pennings

nationaliteit : Nederlandse

geboortejaar : 1934

benoemd : 3 december 1999, tot medio 2004

hoofdfunctie : voormalig voorzitter Raad van Bestuur
Océ NV

nevenfuncties: ■ voorzitter Raad van Commissarissen
NV Industriebank LIOF

■ voorzitter Raad van Commissarissen
Koninklijke Grolsch NV

■ voorzitter Raad van Commissarissen
Koninklijke IBC BV

■ commissaris Alpinvest Holding NV

■ commissaris Koninklijke Ahrend NV

■ commissaris Océ NV

■ commissaris Wolters Kluwer NV

■ drs. A.B. Sackers

nationaliteit : Nederlandse

geboortejaar : 1948

benoemd : 3 december 1999, tot medio 2002

hoofdfunctie : lid Gedeputeerde Staten van
de provincie Groningen

nevenfuncties: ■ commissaris NV NOM

■ commissaris NV Groningen Airport Eelde

■ voorzitter Havenschap / Groningen
Seaports

Colofon

Essent Holding Arnhem
Businesspark
Gebouw B01
Utrechtseweg 310
6812 AR Arnhem
Postbus 268
6800 AG Arnhem
tel: 026 851 10 00
fax: 026 851 10 20
internet: www.essent.nl

Coördinatie

mevrouw drs. A.J.M. de Groot

Vormgeving

Visser Bay Anders Toscani, Ko Sliggers

Concept en realisatie

C&F Report Amsterdam B.V.

Papier

Omslag: 300 grs Job Art Parilux mat (Grafisch Papier)
Binnenwerk: 170 grs Satimat club naturel (Grafisch Papier)

Lettertype

Dax
Proforma

**Essent
Holding
Arnhem**

Businesspark

Utrechtseweg 310

gebouw B01

6812 AR Arnhem

postbus 268

6800 AG Arnhem